
INSTRUMENTY FINANSOWE

w Banku BGŻ BNP Paribas S.A.

**BROSZURA INFORMACYJNA DLA KLIENTÓW
INDYWIDUALNYCH**

**(dotyczy usług Raiffeisen Polbank w ramach
działalności przejętej przez Bank BGŻ BNP
Paribas S.A.)**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I INFORMACJE PODSTAWOWE	5
II OPIS USŁUG INWESTYCYJNYCH ŚWIADCZONYCH W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ PRZEZ BANK NA PODSTAWIE ART. 70 UST. 2 USTAWY O OBROTCIE INSTRUMENTAMI, W RAMACH DZIAŁALNOŚCI BANKU POWIERNICZEGO ORAZ DZIAŁALNOŚCI BIURA MAKLERSKIEGO BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A. (DOTYCZY USŁUG RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PRZEJĘTEJ PRZEZ BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A.)	5
1. PRZYJMOWANIE I PRZEKAZYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	5
2. WYKONYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA RACHUNEK DAJĄCEGO ZLECENIE	6
3. NABYWANIE LUB ZBYWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA WŁASNY RACHUNEK	6
4. DORADZTWO INWESTYCYJNE	6
5. OFEROWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	6
6. PRZECHOWYWANIE LUB REJESTROWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, W TYM PROWADZENIE RACHUNKÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, RACHUNKÓW DERYWATÓW I RACHUNKÓW ZBIORCZYCH ORAZ PROWADZENIU RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH	6
7. SPORZĄDZANIE ANALIZ INWESTYCYJNYCH, ANALIZ FINANSOWYCH ORAZ INNYCH REKOMENDACJI O CHARAKTERZE OGÓLNYM DOTYCZĄCYCH TRANSAKCJI W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	7
8. ŚWIADCZENIE USŁUG W ODNIESIENIU DO LOKAT STRUKTURYZOWANYCH	7
III OPIS INSTRUMENTÓW	8
1. AKCJE	8
2. CERTYFIKATY STRUKTURYZOWANE	10
3. ETF	15
4. FORWARD – KUPNO/SPRZEDAŻ WALUTY NA TERMIN	16
5. FUNDUSZE INWESTYCYJNE	21
6. KONTRAKTY TERMINOWE	24
7. LISTY ZASTAWNE	26
8. LOKATA DWUWALUTOWA	28
9. LOKATA INWESTYCYJNA	31
10. OBLIGACJE KOMERCYJNE	33
11. OBLIGACJE SKARBOWE	34

12. OPCJE	35
13. UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM (PRODUKT FUNDUSZOWY)	37
14. UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM (PRODUKT STRUKTURYZOWANY)	39
15. WARRANTY	40
16. WAŻNE INFORMACJE	41

WSTĘP

W trosce o utrzymanie najwyższej jakości usług Bank BGŻ BNP Paribas S.A. – w tym Biuro Maklerskie Banku BGŻ BNP Paribas S.A. – realizuje standardy dyrektywy Unii Europejskiej MiFID oraz MiFID II. Głównym celem przepisów MiFID oraz MiFID II jest ochrona interesów Klientów poprzez dostosowanie do wymogów prawa unijnego sposobu oferowania i realizacji usług inwestycyjnych oraz zwiększenie przejrzystości i konkurencyjności działania firm oferujących takie usługi.

Jeśli należą Państwo do grona Klientów Banku BGŻ BNP Paribas S.A., którzy nabyli nasze produkty inwestycyjne bądź zamierzają skorzystać z usług inwestycyjnych za pośrednictwem Banku, zachęcamy do zapoznania się z treścią tej broszury.

Broszura omawia wszystkie produkty inwestycyjne (dalej zwane „instrumentami finansowymi” lub „instrumentami”) oferowane Klientom indywidualnym Banku BGŻ BNP Paribas S.A., w tym Biura Maklerskiego Banku BGŻ BNP Paribas S.A., w zakresie wymaganym przez MiFID oraz MiFID II. Dla każdego instrumentu finansowego podlegającego MiFID II zawiera ona:

- opis charakteru danego instrumentu oraz funkcjonowania i wyników tego instrumentu finansowego w różnych warunkach rynkowych,
- wskazanie potencjalnego ryzyka inwestycji oraz opis tego ryzyka, wskazanie potencjalnych korzyści dla inwestorów,
- zasady opodatkowania w zakresie przychodów z danego instrumentu finansowego.

Podjęcie każdej decyzji dotyczącej zainwestowania swoich środków powinna poprzedzać analiza dostępnych instrumentów finansowych, z których każdy charakteryzuje się odmiennymi cechami w zakresie stopy zwrotu możliwej do uzyskania, poziomu ryzyka związanego z utratą zainwestowanych środków oraz praw, które sobą reprezentuje.

Poniższa broszura ma Państwu pomóc w tej analizie.

Szczegółowe informacje na temat aktualnej oferty w zakresie instrumentów finansowych uzyskają Państwo w oddziałach Banku i u Państwa opiekuna/doradcy.

Życzymy udanych inwestycji!

I INFORMACJE PODSTAWOWE

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. (dalej „Bank”) świadczy Klientom usługi inwestycyjne na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, a także w ramach wyodrębnionej jednostki organizacyjnej Banku pod nazwą Biuro Maklerskie Banku BGŻ BNP Paribas S.A. (dalej „Biuro Maklerskie”).

Klienci mogą kontaktować się z Bankiem, w tym z Biurem Maklerskim, w języku polskim. Wszelkie dokumenty podpisywane z Klientami oraz wszelkie informacje przekazywane są również w języku polskim.

W uzasadnionych przypadkach Bank może komunikować się z Klientami w języku angielskim.

Bank pragnie poinformować, iż każda inwestycja w produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, obarczona jest ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanych środków lub także może się wiązać z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów. Poziom ryzyka jest różny w zależności od rodzaju produktu inwestycyjnego lub instrumentu finansowego. Podjęcie decyzji inwestycyjnej wiąże się z określeniem przyszłej stopy zwrotu oraz odpowiedniej miary ryzyka związanej z daną inwestycją. Każda inwestycja to ryzyko poniesienia określonego początkowego wydatku w zamian za niepewne przyszłe zyski.

Pragniemy zwrócić uwagę na fakt, iż cena produktu inwestycyjnego, w tym instrumentów finansowych, uzależniona jest od bardzo wielu czynników, które mogą być niezależne od emitentów oraz wyniku ich działalności gospodarczej. Należy w tym miejscu wymienić, iż podstawowymi czynnikami ryzyka inwestycji w produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, powodującymi niepewność względem wyniku tej inwestycji są m.in. ryzyko zmiany stopy procentowej, ryzyko złej tendencji na rynku, ryzyko polityczne, ryzyko podatkowe, ryzyko wcześniejszego wykupu lub zamiany, ryzyko branżowe, a także inne rodzaje ryzyka, których prawdopodobny wpływ na inwestycję nie może lub nie mógł być przewidziany.

Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej Klient jest zobowiązany do zapoznania się z informacjami na temat poszczególnych produktów inwestycyjnych, w tym instrumentów finansowych, oraz rodzajami ryzyka z nimi związanymi. Ostateczna decyzja w zakresie dokonania określonych transakcji należy wyłącznie do Klienta. Bank ani jego pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności za decyzje inwestycyjne Klienta.

Rynki, na których działa Biuro Maklerskie Banku BGŻ BNP Paribas S.A. oraz instrumenty finansowe, w które można inwestować za pośrednictwem Biura Maklerskiego są wskazane w komunikatach dostępnych na stronach internetowych: www.r-brokers.pl oraz www.raiffeisenpolbank.com.

Poniżej przedstawiono ogólny opis istoty produktów inwestycyjnych, w tym instrumentów finansowych, które są przedmiotem usług świadczonych przez Bank na rzecz Klientów indywidualnych. Szczegółowy opis poszczególnych produktów inwestycyjnych i instrumentów finansowych znajduje się na stronach internetowych emitenta i ewentualnie organizatora rynku, na którym dany instrument jest notowany. Koszty związane z zawieraniem transakcji oraz posiadaniem instrumentów finansowych są określone w Tabeli opłat i prowizji Biura Maklerskiego.

II OPIS USŁUG INWESTYCYJNYCH ŚWIADCZONYCH W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ PRZEZ BANK NA PODSTAWIE ART. 70 UST. 2 USTAWY O OBROcie INSTRUMENTAMI, W RAMACH DZIAŁALNOŚCI BANKU POWIERNICZEGO ORAZ DZIAŁALNOŚCI BIURA MAKLERSKIEGO BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A. (DOTYCZY USŁUG RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PRZEJĘTEJ PRZEZ BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A.)

1. PRZYJMOWANIE I PRZEKAZYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Usługa ta polega na zobowiązaniu się Banku do przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych przez:

- a. przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych do innego podmiotu, w tym do emitenta instrumentu finansowego, wystawcy instrumentu finansowego lub sprzedającego taki instrument, w celu ich wykonania lub

- b. kojarzenie dwóch lub więcej podmiotów w celu doprowadzenia do zawarcia transakcji między tymi podmiotami.

Bank świadcząc usługę przyjmowania i przekazywania zleceń działa jako profesjonalny pośrednik między Klientem a podmiotem wykonującym zlecenie lub między dwoma Klientami, umożliwiając Klientom nabycie lub zbycie instrumentów finansowych, w tym tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania.

2. WYKONYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA RACHUNEK DAJĄCEGO ZLECENIE

Usługa ta obejmuje nabywanie lub zbywanie przez Bank instrumentów finansowych na rachunek zleceniodawcy, czyli Klienta lub dokonywanie innych czynności wywołujących równoważne skutki, których przedmiotem są instrumenty finansowe. Wykonywanie zleceń może również polegać na zawieraniu przez Bank transakcji na własny rachunek lub na przyjmowaniu zapisów na emitowane przez Bank instrumenty finansowe. W ramach tej usługi Bank między innymi sprzedaje wyemitowane przez siebie instrumenty finansowe na rynku pierwotnym.

3. NABYWANIE LUB ZBYWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA WŁASNY RACHUNEK

Usługa ta obejmuje nabywanie i zbywanie instrumentów finansowych przez Bank we własnym imieniu, z wykorzystaniem kapitałów własnych Banku lub dokonywanie innych czynności wywołujących równoważne skutki.

4. DORADZTWO INWESTYCYJNE

Usługa ta polega na udzielaniu Klientowi osobistych i odpowiednich rekomendacji inwestycyjnych dotyczących jednego lub większej liczby instrumentów finansowych.

Rekomendacje uznaje się za osobistą, jeśli jest skierowana bezpośrednio do Klienta lub jego przedstawiciela. Rekomendacja jest uznawana za odpowiednią, jeśli jest oparta na analizie indywidualnej sytuacji Klienta oraz skłania do podjęcia przez Klienta następujących decyzji inwestycyjnych: dotyczących kupna, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu określonych instrumentów finansowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji, albo wykonania lub powstrzymania się od wykonania uprawnień wynikających z instrumentów finansowych do zakupu, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu instrumentu finansowego. Bank świadczy usługę doradztwa inwestycyjnego w sposób zależny.

5. OFEROWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W ramach tej usługi, Bank podejmuje na rzecz emitenta papierów wartościowych lub wystawcy/sprzedającego instrumenty finansowe czynności prowadzące do nabycia tych instrumentów przez inwestorów. Czynności te polegają w szczególności na:

- prezentowaniu, w dowolnej formie i w dowolny sposób, udostępnianych przez emitenta, wystawcę lub sprzedającego informacji o instrumentach finansowych i warunkach ich nabycia, stanowiących wystarczającą podstawę do podjęcia decyzji o nabyciu tych instrumentów lub
- pośredniczeniu w zbywaniu instrumentów finansowych nabywanych przez podmioty w wyniku prezentowania informacji, o których mowa w pkt 1 lub
- prezentowaniu indywidualnie oznaczonym adresatom, w dowolnej formie i w dowolny sposób, udostępnianych przez emitenta, wystawcę lub sprzedającego informacji w celu:
 - promowania, bezpośrednio lub pośrednio, nabycia instrumentów finansowych lub
 - zachęcania, bezpośrednio lub pośrednio, do nabycia instrumentów finansowych.

6. PRZECHOWYWANIE LUB REJESTROWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, W TYM PROWADZENIE RACHUNKÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, RACHUNKÓW DERYWATÓW I RACHUNKÓW ZBIORCZYCH ORAZ PROWADZENIU RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH

Usługa ta polega na przechowywaniu instrumentów finansowych w formie dokumentów lub rejestrowaniu instrumentów finansowych niemających formy dokumentów, w tym rejestrowaniu zdematerializowanych papierów wartościowych. W ramach tej usługi Bank prowadzi na rzecz Klienta np. rachunek papierów wartościowych, rachunek derywatów, na których zapisywane są właściwe instrumenty finansowe.

Usługa prowadzenia rachunku papierów wartościowych obejmuje ewidencjonowanie instrumentów finansowych na tym rachunku, przechowywanie tych instrumentów oraz obsługę pożyczek z zaewidencjonowanych instrumentów.

Usługa prowadzenia rachunku instrumentów pochodnych obejmuje ewidencję instrumentów pochodnych oferowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz księgowanie przepływów finansowych wynikających z rozliczeń tych instrumentów.

Usługa prowadzenia rejestrów Zagranicznych Instrumentów Finansowych obejmuje ewidencję zagranicznych instrumentów oraz obsługę pożyczek z tytułu posiadania tych instrumentów.

Usługa prowadzenia depozytu Instrumentów Finansowych w formie dokumentu obejmuje przechowywanie instrumentów w skarbcu Banku w celu zapewnienia ochronnych aktywów Klienta.

W celu bezpieczeństwa ewidencja instrumentów jest prowadzona na rachunkach/rejestrach Klientów i jest oddzielona od aktywów własnych Banku i innych Klientów.

7. SPORZĄDZANIE ANALIZ INWESTYCYJNYCH, ANALIZ FINANSOWYCH ORAZ INNYCH REKOMENDACJI O CHARAKTERZE OGÓLNYM DOTYCZĄCYCH TRANSAKCI W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Usługa ta obejmuje przygotowywanie ogólnych rekomendacji dotyczących transakcji na instrumentach finansowych nieuwzględniających indywidualnych potrzeb Klientów. Mogą one przybierać formę opinii o określonych instrumentach lub emitentach (analiza inwestycyjna) albo o pierwszych ofertach publicznych akcji (analiza finansowa). Bank może przedstawiać również sugestie o trendach na rynku i potencjalnych szansach inwestycyjnych, które nie są skierowane do konkretnych Klientów (inne rekomendacje o charakterze ogólnym).

CZYNNOŚCI WYKONYWANE PRZEZ BANK W ZWIĄZKU Z DYSTRYBUCJĄ LOKAT STRUKTURYZOWANYCH:

8. ŚWIADCZENIE USŁUG W ODNIESIENIU DO LOKAT STRUKTURYZOWANYCH

Usługi w odniesieniu do lokat strukturyzowanych, które świadczy Bank, to usługa obejmująca czynności zawierania umowy lokaty strukturyzowanej z Klientem oraz doradztwa inwestycyjnego. Lokaty strukturyzowane to bardzo specyficzny produkt finansowy, ponieważ łączy on ze sobą cechy lokaty (gwarancję kapitału) z inwestycją w instrumenty finansowe (odsetki od lokaty uzależnione są od notowań instrumentów, na których oparta jest lokata strukturyzowana). W związku z powyższym ze świadczeniem ww. usług, które są kompleksową obsługą lokaty strukturyzowanej wiąże się szereg obowiązków nałożonych na Bank przez przepisy krajowe i unijne (głównie informacyjnych), które są tożsame z obowiązkami dotyczącymi instrumentów finansowych.

RYZYKA ZWIĄZANE ZE ŚWIADCZONYMI USŁUGAMI:

Korzystanie z usług Banku może wiązać się z poniżej wymienionymi rodzajami ryzyka:

- Ryzyko wystąpienia konfliktów interesów między Bankiem a Klientem** – w przypadku świadczenia usług na rzecz Klienta przez Bank mogą wystąpić konflikty interesów, które mogą skutkować ryzykiem wystąpienia szkody dla Klienta. Bank stosuje rozwiązania służące efektywnemu identyfikowaniu i zarządzaniu zidentyfikowanymi konfliktami interesów w celu zapewnienia, że szkoda taka nie wystąpi. W przypadku braku możliwości skutecznego zarządzenia konfliktem interesów, Bank informuje o nim Klienta i wstrzymuje się ze świadczeniem usługi.
- Ryzyko kredytowe** – ryzyko to oznacza brak pewności co do możliwości spłaty zobowiązań przez podmioty uczestniczące w zawarciu i obsłudze kontraktu. Może ono dotyczyć zarówno niewypłacalności Banku, jak też innych podmiotów zaangażowanych w wykonanie zlecenia. W przypadku usługi przechowywania, upadłość Banku jako przechowującego może spowodować czasowy brak dostępu Klienta do przechowywanych instrumentów finansowych czy też środków finansowych.
- Ryzyko operacyjne** – ryzyko to jest prawdopodobieństwem wystąpienia awarii systemów informatycznych oraz błędów ludzkich i zamierzonych działań, które powodują dokonywanie operacji niezamierzonych przez Klienta. Wiąże się ono zarówno z czynnościami dokonywanymi przez Bank, jak i z działaniami podmiotów, z którymi Bank współpracuje przy świadczeniu usług maklerskich. Bank stosuje kompleksowe regulacje wewnętrzne, w tym w celu zapewnienia ciągłości działania, aby ograniczyć to ryzyko.
- Ryzyko rynkowe, czyli ryzyko zmiany ceny produktów** – może być związane bezpośrednio z instrumentami finansowymi, które są oferowane Klientowi lub w które zdążył on już zainwestować. Jednakże dotyczy ono również rynków instrumentów finansowych, na których oparte są produkty oferowane

przez Bank (np. ryzyko związane ze zmianą cen na rynku akcji dotyczy nie tylko Klientów inwestujących w akcje, lecz także inwestorów posiadających lub wystawiających opcje na akcje).

- **Ryzyko kosztów transakcyjnych** – ryzyko to wiąże się z zagrożeniem, jakie niesie ze sobą zmiana opłat i kosztów ponoszonych przez Klientów w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta. Ryzyko to ma szczególne znaczenie dla inwestorów, których strategia opiera się na dokonywaniu dużej liczby transakcji z niewielką stopą zwrotu z każdej z nich (np. wykorzystujących efekt dźwigni finansowej).
- **Ryzyko nietrafionej rekomendacji** związanej z usługą doradztwa inwestycyjnego, w wyniku której Klient może utracić część lub całość zainwestowanego kapitału.

III OPIS INSTRUMENTÓW

1. AKCJE

Akcja – jest to udziałowy instrument finansowy inkorporujący prawo do udziału w majątku spółki akcyjnej. Pojęcie akcji można rozpatrywać w trzech znaczeniach:

- jako udział w majątku akcyjnego,
- jako ogół praw przysługujących akcjonariuszowi wobec spółki akcyjnej oraz obowiązków akcjonariusza wobec spółki,
- jako dokument akcyjny – formalna legitymacja do przysługujących akcjonariuszowi praw.

Pomimo wieloznaczności pojęcia akcji wszystkie powyższe znaczenia są ze sobą ściśle powiązane. Pojęcie akcji jako ogółu praw przysługujących jej posiadaczowi (akcjonariuszowi) obejmuje przede wszystkim następujące prawa:

Prawa majątkowe:

- prawo do udziału w zysku (prawo do dywidendy),
- prawo pierwszeństwa objęcia akcji nowej emisji (prawo poboru),
- prawo do udziału w majątku likwidacyjnym spółki akcyjnej.

Prawa niemajątkowe (korporacyjne):

- prawo do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu,
- prawo do głosu,
- prawo do żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia,
- prawo do umieszczenia w porządku obrad Walnego Zgromadzenia określonych spraw,
- prawo do zaskarżania uchwał Walnego Zgromadzenia,
- prawo do informacji o działalności spółki.

Akcje mogą być imienne lub na okaziciela. Jednakże przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym mogą być wyłącznie akcje na okaziciela. Akcje wprowadzone do obrotu na rynku zorganizowanym nie posiadają formy materialnej (akcje zdematerializowane). Dematerializacja obrotu powoduje, iż akcje zapisywane są na rachunkach papierów wartościowych w postaci elektronicznej (w postaci zapisu w systemie informatycznym).

Inwestycje w akcje w obrocie zorganizowanym wiążą się z wysokim ryzykiem wahań kursu akcji. Duża zmienność cen akcji może mieć poważny wpływ na zysk lub stratę zainwestowanych środków. Wysokość poziomu ryzyka uzależniona jest w głównej mierze od doboru akcji notowanych w obrocie zorganizowanym i może być świadomie zmieniana przez inwestora. Inwestor ma wpływ na przebieg inwestycji poprzez dokonywanie odpowiedniego doboru akcji w trakcie trwania inwestycji – dokonywanie transakcji kupna i sprzedaży akcji – a ostateczny wynik inwestycji uzależniony jest od umiejętności i profesjonalizmu inwestora oraz skłonności do ponoszenia ryzyka. Decyzję inwestycyjną podejmuje inwestor. Inwestycja w akcje o niskim poziomie akceptacji ryzyka może prowadzić do osiągania mniejszych zysków – inwestycje w spółki duże, stabilne, o odpowiedniej płynności akcji na rynku. Inwestycja w akcje o wysokim poziomie ryzyka może prowadzić do osiągania większych zysków – poprzez dokonywanie inwestycji w spółki małe i średnie, o niskiej kapitalizacji i płynności.

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- szansa na atrakcyjne zyski,
- dywersyfikacja form lokowania nadwyżek finansowych,

- wygoda i łatwość w zawieraniu transakcji przez Internet lub telefon,
- wysoka płynność w przypadku instrumentów notowanych w obrocie zorganizowanym,
- możliwość uzyskania dodatkowych zysków – prawo do dywidendy,
- bieżąca wycena aktywów.

GLÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

W głównej mierze ryzyko związane z posiadaniem akcji dotyczy emitenta akcji oraz jego działalności i kondycji finansowej. W okresie, gdy emitent dobrze prosperuje, akcjonariusze mogą się spodziewać wzrostu wartości posiadanych akcji oraz liczyć na wypłatę dywidendy. Nie należy jednak zapominać o tym, iż obrót akcjami dokonywany jest na podstawie obrotu w ramach gospodarki wolnorynkowej, w ramach silnej konkurencji, gdzie możliwe jest odwrócenie silnej pozycji spółki. Trzeba w tym miejscu pamiętać o ryzyku utraty części lub całości zainwestowanych środków w sytuacji upadłości emitenta. Warto zaznaczyć, iż w przypadku scenariusza, który zakłada utratę zainwestowanych środków w sytuacji upadłości emitenta, akcjonariusz odpowiada za zobowiązania spółki do wartości opłaconego kapitału.

Oprócz powyższego wyróżniamy następujące czynniki ryzyka:

- **ryzyko gospodarcze (makroekonomiczne)** – wynika z faktu wrażliwości rynku, na którym dokonuje się obrót instrumentami finansowymi (rynek kapitałowy), na stan koniunktury w gospodarce krajowej i światowej; głównymi czynnikami wrażliwości są: poziom inflacji i stopy procentowej, deficyty budżetowe, poziom bezrobocia, saldo obrotów bieżących, poziom popytu konsumpcyjnego oraz inne czynniki makroekonomiczne;
- **ryzyko związane ze spółką (emitentem akcji)** – w głównej mierze determinowane jest specyfiką działalności spółki, jakością prac zarządu, nadzorem organów kontrolnych spółki, wynikiem finansowym spółki, ładem korporacyjnym przyjętym w spółce, polityką dywidendy, strukturą akcjonariatu, podziałem akcji, ryzykiem kredytowym spółki (czyli ryzykiem niewypłacalności);
- **ryzyko branżowe** – wynika z faktu, iż każda branża narażona jest na ryzyko inwestycyjne uwarunkowane zewnętrznymi warunkami gospodarczymi; w przypadku spółek surowcowych ryzyko wynika z poziomu cen surowców na giełdach towarowych i ich skutków dla wyniku finansowego spółki, z trendów i mody inwestycyjnej w spółki z danego sektora, sezonowości branży, w której działa spółka;
- **ryzyko inflacyjne** – to jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla gospodarki, które powoduje gwałtowny wzrost cen towarów i usług, a równocześnie osłabia wartość pieniądza; na rynku znajduje się więcej pieniędzy niż towarów i usług, które można kupić za pieniądze będące na rynku; głównym zagrożeniem dla rynku instrumentów finansowych jest fakt, iż inflacja jest ograniczana wzrostem poziomu stóp procentowych, który niekiedy niekorzystnie przekłada się na rynek instrumentów finansowych;
- **ryzyko płynności notowań akcji spółki** – o płynności mówimy wtedy, kiedy na rynku giełdowym spotyka się dużą liczbą kupujących i sprzedających akcje danej spółki; w przypadku gdy akcje danej spółki nie są płynne, ich kurs może ulegać dramatycznym wahaniom.

ZASADY OPODATKOWANIA

Stawka podatku wynosi 19%. W przypadku odpłatnego zbycia dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica między ceną uzyskaną ze zbycia akcji a ceną ich nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. Dochodem podlegającym opodatkowaniu są również dywidendy. W przypadku dywidend to Bank pobiera i odprowadza podatek. Klient nie wykazuje podatku w rozliczeniu rocznym.

W przypadku nierezydentów poboru podatku dokonuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przykład obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Transakcja zakupu 100 akcji po cenie 20 zł (wartość: 2 000 zł; pomijamy koszty prowizji). Tydzień później spółka podaje słabe wyniki finansowe i akcje tanieją do 15 zł. W tym momencie wartość pakietu akcji wynosi 1 500 zł (100 akcji po cenie 15 zł), co oznacza spadek wartości pakietu akcji o 500 zł, czyli 25%.

2. CERTYFIKATY STRUKTURYZOWANE

Certyfikaty strukturyzowane to instrumenty finansowe, których cena jest uzależniona od wartości określonego wskaźnika rynkowego (instrumentu bazowego), np. indeksów giełdowych, kursów akcji, surowców, produktów rolnych, kursów walut, stóp procentowych. Są emitowane przez instytucje finansowe, najczęściej banki lub firmy inwestycyjne. Istnieje niemal nieograniczona możliwość konstrukcji certyfikatów strukturyzowanych, zatem nie jest możliwe szczegółowe przedstawienie charakterystyki ww. instrumentu finansowego. Istotą certyfikatu strukturyzowanego jest zobowiązanie emitenta wobec nabywcy (Klienta) do wypłacenia mu, w terminie wykupu instrumentu, kwoty rozliczenia kalkulowanej według określonego wzoru. Forma prawna tego instrumentu może być różna.

Certyfikaty strukturyzowane można podzielić na te, które w dniu rozliczenia charakteryzują się pełną gwarancją kapitału, niepełną bądź jej brakiem. Wszystkie te produkty – bez względu na rodzaj gwarancji – mają wbudowany instrument ryzykowny, czyli finansowy instrument pochodny. Finansowy instrument pochodny ma za zadanie generowanie ewentualnej stopy zwrotu, jednakże jej realizacja jest uzależniona od warunków na rynkach finansowych.

Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje certyfikatów strukturyzowanych w zależności od konstrukcji instrumentu:

- produkty gwarantujące ochronę kapitału, dają Klientowi określony udział w zyskach generowanych przez wbudowany w produkt wskaźnik rynkowy i jednocześnie gwarancję zwrotu 100% zainwestowanego kapitału na zakończenie inwestycji; gwarancja kapitału przysługuje w momencie wykupu certyfikatu strukturyzowanego, co oznacza, że w przypadku zbycia certyfikatu przed terminem jego wykupu Klient nie skorzysta z gwarancji,
- produkty niegwarantujące pełnej ochrony kapitału, czyli bardziej ryzykowne, w których potencjalny udział Klienta w zyskach jest większy, ale dotyczy to również udziału w ewentualnych stratach generowanych przez produkt wbudowany; Klient nie ma gwarancji, że w terminie wykupu certyfikatu zrealizuje zysk, jak również że otrzyma cały zainwestowany kapitał.

Certyfikat strukturyzowany zbudowany jest z przynajmniej dwóch instrumentów:

- obligacji – od której zależą gwarancja kapitału i jej wysokość, przy czym w różnych typach produktów stosowane są zarówno obligacje zerokuponowe, jak i te o stałym oprocentowaniu,
- instrumentów pochodnych – które generują dodatkową stopę zwrotu (dodatnią lub ujemną) w uzupełnieniu do wartości w/w obligacji.

CERTYFIKATY GWARANTOWANE

a) Certyfikaty z partycypacją

Wartość certyfikatu zależy od kształtowania się cen instrumentu bazowego i współczynnika partycypacji. W dniu wykupu wartość certyfikatu wyliczana jest jako iloczyn wskaźnika partycypacji oraz różnicy pomiędzy średnią ceną z dni obserwacji a ceną początkową. Im wyższa jest partycypacja, tym większy udział Klienta w zysku. W przypadku partycypacji w wysokości 100% Klient uczestniczy w zysku wypracowanym przez produkt 1:1. Zazwyczaj poziom zysku jest ograniczony z góry. Przykładowo partycypacja wynosi 100%, ale poziom zysku ograniczony jest do +30%.

b) Certyfikaty gwarantowane z kuponami

Ten rodzaj certyfikatów oferuje okresowe wypłaty kuponów lub jeden kupon na koniec inwestycji. Mogą być one uzależnione od różnicy pomiędzy wyceną instrumentu bazowego z kolejnych dni obserwacji a wyceną instrumentu bazowego z pierwszego dnia wyceny. Jeśli w dniu obserwacji wycena jest wyższa, kupon zostaje wypłacony.

Niezależnie od typu certyfikatu gwarancja ochrony kapitału odnosi się zawsze tylko do wykupu – w czasie życia instrumentu dopuszczalne są wahania cen.

CERTYFIKATY BONUSOWE

Mechanizm certyfikatu bonusowego umożliwia osiągnięcie z góry określonego zysku (bonusu), dopóki cena instrumentu bazowego w okresie obserwacji pozostaje ponad ustaloną barierą. Jeśli cena w okresie obserwacji dotknie lub spadnie poniżej bariery, certyfikat zaczyna naśladować zmianę instrumentu bazowego w stosunku 1:1.

Przed emisją certyfikatu bonusowego określa się dla niego następujące parametry:

- poziom bonusu,
- poziom bariery,
- maksymalny pułap (CAP),
- instrument bazowy (np. akcja, indeks akcji, surowiec, np. złoto).

Parametry te są ustalane m.in. w zależności od terminu wykupu, zmienności ceny instrumentu bazowego do usunięcia i pozostają stałe przez cały okres trwania certyfikatu.

Jedynym rozstrzygającym warunkiem wypłaty bonusu jest to, by cena instrumentu bazowego w okresie obserwacji nie osiągnęła wyznaczonej bariery ani nie spadła poniżej niej. Jeśli cena instrumentu bazowego spadnie na tyle znacznie, że osiągnie wartość bariery, mechanizm działania bonusu zostanie dezaktywowany i zmiana wartości certyfikatu odpowiada zmianie wartości instrumentu bazowego.

CERTYFIKATY Z DŹWIGNIĄ FINANSOWĄ

a) Certyfikaty turbo knock-out

Certyfikaty turbo knock-out umożliwiają osiągnięcie znacznych zysków przy relatywnie niedużym zaangażowaniu kapitału. Mechanizm dźwigni finansowej działa w obie strony i zyski inwestora mogą szybko zmaleć, jeśli rynek będzie się poruszał w odwrotnym kierunku. W odróżnieniu od innych lewarowanych instrumentów finansowych, bazujących na kursach akcji i indeksów, dla certyfikatów turbo knock-out nie mają zastosowania depozyty zabezpieczające.

Certyfikaty turbo posiadają wbudowany mechanizm knock-out, który – w przypadku chybionych transakcji – pozwala zabezpieczyć inwestora przed stratami większymi niż wartość zaangażowanego kapitału. Wartość ewentualnej straty jest ograniczona do zainwestowanego kapitału.

Certyfikaty knock-out posiadają z góry ustaloną cenę wykonania (strike price) oraz barierę knock-out.

Cena wykonania stanowi poziom finansowania i tym samym umożliwia zastosowanie efektu dźwigni. Podobny efekt inwestor mógłby osiągnąć, zaciągając pożyczkę w swoim domu maklerskim jako uzupełnienie wkładu własnego na zakup papierów wartościowych.

Knock-out natomiast ma funkcję mechanizmu stop-loss i ma za zadanie chronić inwestora przed większą stratą niż kwota pierwotnie zainwestowana w zakup instrumentu. W przypadku certyfikatów typu long bariera knock-out umieszczona jest poniżej bieżącego kursu giełdowego instrumentu bazowego, a w przypadku certyfikatów typu short – powyżej.

W przypadku gdy cena instrumentu bazowego kiedykolwiek podczas życia produktu dotknie bariery, spadnie poniżej niej bądź ją przekroczy, certyfikat ulega mechanizmowi knock-out. Wówczas certyfikat jest wykupywany po wartości rezydualnej. Wartość rezydualna wynika z dodatniej różnicy pomiędzy ceną wykonania a średnią ceną wykupu. Jest ona obliczana przez emitenta i wypłacana inwestorowi.

Certyfikaty turbo knock-out są instrumentami tzw. delta-one – zmiana ceny certyfikatu (nominalna) jest bardzo bliska zmianie ceny instrumentu bazowego. Dzięki dźwigni finansowej procentowe zmiany wartości certyfikatów są większe niż zmiany ceny instrumentu bazowego.

b) Certyfikaty faktor

Certyfikaty faktor dają możliwość zarabiania na zmianach cen z wybraną przez inwestora stałą dźwignią finansową (lewarem). Faktory to certyfikaty typu open-end, czyli bez terminu zapadalności. Dzięki swej konstrukcji dają szansę na ponadprzeciętne zyski lub mogą służyć jako zabezpieczenie portfela. Wbudowana dźwignia powoduje, że zmiana ceny instrumentu bazowego o 1% powoduje automatycznie zmianę ceny certyfikatu faktor o: 2% (dla dźwigni równej 2), 3% (dla dźwigni równej 3), 4% (dla dźwigni równej 4).

Dla certyfikatów faktor nie ma znaczenia wyjściowy poziom ceny samego certyfikatu – obserwować powinniśmy zmiany ceny instrumentu bazowego, które mają bezpośrednie przełożenie na zmianę ceny certyfikatów. Dzielne zmiany cen certyfikatu faktor równe są procentowym zmianom cen instrumentu bazowego pomnożonym przez uprzednio określony faktor. Wobec tego dziennie zmiany cen certyfikatów przewyższają zmiany cen instrumentu bazowego o efekt wybranego faktora – w kwestii zarówno zysków, jak i strat.

Certyfikaty faktor posiadają wbudowany mechanizm obronny, który polega na zabezpieczeniu przed wyjątkowo dużymi zmianami cen instrumentu bazowego w ciągu jednego dnia, powodującymi duże straty inwestora. Jeżeli dojdzie do zmiany ceny instrumentu bazowego o 40% dla dźwigni +/-2, 30% dla dźwigni

+/-3 albo 20% dla dźwigni +/-4, to następuje zaprzestanie dalszego naliczania strat od poziomu uwzględnianego na początku sesji. Zostaje wtedy ustalony nowy poziom odniesienia dla zmiany ceny instrumentu bazowego na jego poziomie w danym momencie. Dalsze straty lub zyski naliczane są od tego nowego poziomu odniesienia. Mechanizm ma na celu zabezpieczenie przed stratą przewyższającą zainwestowany kapitał.

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- szansa na atrakcyjne zyski,
- dywersyfikacja form lokowania nadwyżek finansowych,
- bieżąca wycena aktywów,
- ochrona zainwestowanych środków w momencie wykupu - w przypadku certyfikatów gwarantowanych,
- możliwość pośredniego inwestowania w szeroki wachlarz rynków, towarów, indeksów,
- płynność inwestycji – w przypadku instrumentów notowanych w obrocie zorganizowanym.

GŁÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

Główne rodzaje ryzyka związane z inwestycjami w certyfikaty to:

- ryzyko kredytowe emitenta – zdolność emitenta do spłaty zobowiązań – wypłata w terminie wykupu zależy od wypłacalności emitenta;
- ryzyko zmienności wyceny – cena produktu zależy od zmienności wbudowanego instrumentu pochodnego, dotyczy to również certyfikatów gwarantowanych w trakcie trwania produktu;
- ryzyko stopy procentowej – ze względu na konstrukcję produktu poziom stóp procentowych ma wpływ na wycenę instrumentu;
- ryzyko instrumentu bazowego – ze względu na konstrukcję produktu wyceny instrumentu bazowego mają wpływ na wycenę produktu;
- ryzyko zmienności wycen instrumentu bazowego – duża zmienność wycen instrumentu bazowego może negatywnie wpływać na wycenę produktu;
- ryzyko płynności instrumentu finansowego – polega na braku możliwości kupna lub sprzedaży instrumentu finansowego bez znaczącego wpływu na jego cenę;
- ryzyko dźwigni finansowej – w przypadku certyfikatów z dźwignią polega na poniesieniu większych strat niż straty na instrumencie bazowym.

ZASADY OPODATKOWANIA

Certyfikaty gwarantowane, certyfikaty gwarantowane z kuponami

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest dochód z tytułu wykupu certyfikatów przez emitenta, a także dochód z tytułu odpłatnej sprzedaży na rynku wtórnym. W obu przypadkach jest to różnica pomiędzy ceną wykupu (sprzedaży) a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. W takich przypadkach Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest także dochód z tytułu kuponów wypłacanych w trakcie inwestycji. W tym przypadku to Bank pobiera i odprowadza podatek, a Klient nie wykazuje podatku w rozliczeniu rocznym.

Certyfikaty strukturyzowane zamienne na akcje

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest dochód z tytułu wykupu certyfikatów przez emitenta poprzez zamianę na papiery wartościowe udziałowe po cenie wskazanej w rachunku emisji. Jest to różnica między ceną wykupu a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. W tym przypadku Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest także dochód z tytułu kuponów wypłacanych w trakcie inwestycji. W tym przypadku to Bank pobiera i odprowadza podatek, Klient zaś nie wykazuje podatku w rozliczeniu rocznym.

Certyfikaty strukturyzowane w walucie innej niż PLN

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest dochód z tytułu umorzenia certyfikatów. Jest to różnica pomiędzy ceną umorzenia a ceną nabycia, pomniejszona o koszty związane ze zbyciem. W tym przypadku Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest także dochód z tytułu kuponów wypłacanych w trakcie inwestycji. W tym przypadku Klient także rozlicza się samodzielnie, jednak nie otrzymuje od Banku informacji PIT-8C, a jedynie pomocniczą pisemną informację wystawianą po zakończeniu roku podatkowego.

Certyfikaty turbo knock-out

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest dochód z tytułu odpłatnego zbycia na rzecz innego podmiotu lub na rzecz emitenta (knock-out). Jest to różnica między ceną zbycia a ceną nabycia (w przypadku zbycia na rzecz innego podmiotu – pomniejszona o koszty transakcji). Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku.

Przykład nr 1 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – instrument: certyfikat gwarantowany

Inwestor kupuje 3-letni certyfikat gwarantowany po cenie nominalnej 1 000 zł. Po roku inwestor chciałby sprzedać certyfikat na giełdzie, wcześniej jednak, na skutek wzrostu stóp procentowych, spada cena obligacji i tym samym wycena certyfikatu – do poziomu 940 zł. Inwestor, sprzedając certyfikat, ponosi stratę w wysokości: 1 000 zł - 940 zł = 60 zł, co stanowi 6% wartości portfela.

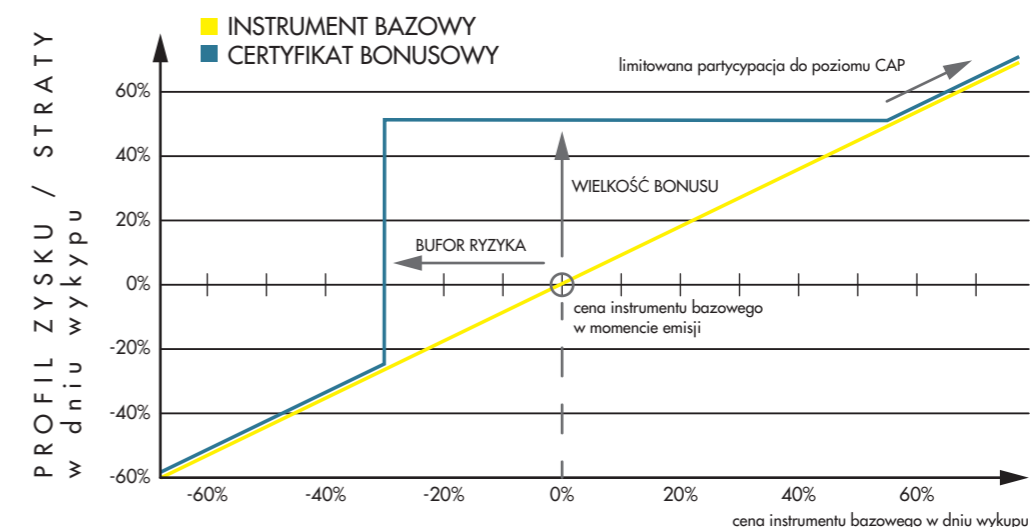
Przykład nr 2 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – instrument: certyfikat bonusowy

Przykład	
Cena instrumentu bazowego w dacie emisji	1 000 zł
Poziom bonusu	1 500 zł
Bariera	700 zł

W dniu emisji certyfikat bonusowy oraz instrument bazowy znajdują się na poziomie 1 000 zł. Bonus zostaje ustalony na poziomie 1 500 zł, a bariera – na poziomie 700 zł. W przypadku gdy instrument bazowy nigdy nie dotknie bariery 700 zł bądź nie spadnie poniżej jej poziomu, a nadal będzie znajdował się w przedziale od 700 zł do 1 500 zł, na koniec okresu inwestor otrzyma 1 500 zł. W przypadku gdy instrument bazowy będzie powyżej 1,500 zł na koniec okresu, wykup będzie zależał od aktualnego zachowania się ceny akcji.

Ten przykład ilustruje to, że inwestor korzysta ze wzrostu instrumentu bazowego ponad poziom bonusu, nie będąc jednocześnie ograniczony poziomem maksymalnym (CAP). Niniejsza sytuacja daje możliwość nieograniczonego zysku. Jeżeli instrument bazowy w trakcie życia produktu dotknie bariery bądź spadnie poniżej jej poziomu, wówczas wykup będzie analogiczny do dalszego zachowania się instrumentu bazowego.

Funkcjonalność certyfikatu bonusowego

Funkcjonalność certyfikatu bonusowego

Przykład nr 3 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – instrument: certyfikaty denominowane w walucie innej niż PLN

Jest to przykład ryzyka niekorzystnej zmiany kursów walutowych w przypadku produktów, dla których instrument bazowy jest nominowany w walucie obcej.

Wartość instrumentu bazowego wzrasta ze 100 USD na 105 USD. W tym samym czasie kurs walutowy USD/PLN spada z 3,5 do 3,3. Mimo wzrostu wartości instrumentu bazowego wartość produktu strukturyzowanego spada, powodując stratę inwestora równą 3,5 zł.

$$100 \text{ USD} = 100 \times 3,5 = 350 \text{ zł}$$

$$105 \text{ USD} = 105 \times 3,3 = 346,5 \text{ zł}$$

$$350 \text{ zł} - 346,5 \text{ zł} = 3,5 \text{ zł}$$

Przykład nr 4 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – instrument: certyfikat z dźwignią finansową

Jest to przykład ryzyka dźwigni finansowej, tj. możliwości odniesienia dużych zysków, ale również poniesienia dużych strat. W przypadku na przykład dźwigni finansowej 1 do 15 – zmiana wartości instrumentu o 1% wpłynie na zmianę zainwestowanej kwoty o 15%.

Kupujemy 100 certyfikatów *turbo long* na akcje. Cena jednego certyfikatu wynosi 0,94 zł, a cena akcji wynosi 36,21 zł.

Po pewnym czasie cena akcji spadła o 1% i wynosiła 35,95 zł ($36,21 \text{ zł} \times 99\% = 35,95 \text{ zł}$). W tym samym czasie wartość certyfikatu *turbo* opartego na akcji spadła do poziomu 0,88 zł ($0,94 \text{ zł} - 0,88 \text{ zł} = 0,06 \text{ zł}$, co stanowi 6,38%). Zatem cena certyfikatu spadła o 6,38%, podczas gdy cena akcji spadła tylko o 1%.

(W przypadku certyfikatów strukturyzowanych strata nigdy nie przekroczy zaangażowanego kapitału.)

Przykład nr 5 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – instrument: certyfikaty *knock-out*

Kupujemy 10 certyfikatów *turbo long* na akcje. Cena jednego certyfikatu wynosi 0,29 zł, a w tym czasie cena rynkowa akcji to 16,19 zł. Bariera *knock-out* (poziom, przy którym certyfikat wygaśnie) wynosi 14,32 zł.

Po pewnym czasie akcje spadły do poziomu 14,32 zł. Przy tej cenie akcji dochodzi do wygaśnięcia certyfikatu (następuje aktywacja zlecenia ograniczającego stratę [*stop-loss*] wbudowanego w certyfikat), a inwestor otrzymuje jedynie 0,1 zł.

$$(14,32 \text{ zł} - 13,32 \text{ zł}) \times 0,1 = 0,1 \text{ zł}$$

14,32 zł – poziom, po którym została zamknięta pozycja Klienta (poziom bariery *knock-out*)

13,32 zł – poziom, przy którym certyfikat jest wart 0 zł (poziom *strike*, określane również poziomem finansowania albo ceną wykonania)

0,1 – mnożnik certyfikatu

W powyższym przypadku Klient zainwestował 0,29 zł, a w wyniku spadku ceny instrumentu bazowego kupiony przez niego certyfikat jest wart jedynie 0,1 zł.

Inwestor stracił 0,19 zł z zaangażowanego kapitału ($0,29 \text{ zł} - 0,1 \text{ zł} = 0,19 \text{ zł}$).

Po osiągnięciu przez instrument bazowy bariery pozycja na certyfikatach jest zamykana i strata się nie powiększa. Możliwy jest jednak skrajny przypadek zamknięcia pozycji poniżej poziomu bariery, ale strata inwestora nigdy nie przekroczy zaangażowanego na początku kapitału.

Przykład nr 6 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – *tracker*

Tracker na indeks ze współczynnikiem subskrypcji (mnożnikiem) 100:1 kosztuje 28 zł przy poziomie indeksu wynoszącym 2 800 punktów. Jeżeli wartość indeksu spadnie do poziomu 2 200 punktów, to certyfikat będzie wart zaledwie 22 zł ($2\ 200 : 100 = 22 \text{ zł}$). Strata poniesiona przez inwestora wyniesie 6 zł.

$$28 \text{ zł} - 22 \text{ zł} = 6 \text{ zł}$$

Przykład nr 7 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – certyfikat *faktor*

Certyfikat *faktor long + 2* na indeks; „+ 2” oznacza dźwignię finansową. Indeks otwiera się na poziomie 2 000 punktów i spada o 10% – do 1 800 punktów – w ciągu jednego dnia. Ponieważ dźwignia finansowa dla certyfikatu wynosi 2, to w przypadku spadku wartości indeksu o 10%, certyfikat będzie tracił 20%. Jeżeli przyjmujemy, że wartość certyfikatu na początku dnia wynosiła 100 zł, to zmiana indeksu o -10% spowoduje spadek kursu certyfikatu do 80 zł, czyli o 20% (dwukrotnie więcej niż instrument bazowy). Strata wyniesie więc 20 zł.

$$100 \text{ zł} - 80 \text{ zł} = 20 \text{ zł}$$

3. ETF

ETF (ang. *exchange traded fund*) jest tytułem uczestnictwa notowanym na rynku regulowanym. Ma na celu wierne odwzorowanie danego indeksu giełdowego. Cechami charakterystycznymi tego instrumentu są możliwość stałej kreacji i umarzania tytułów uczestnictwa, jak również duża płynność zapewniana przez animatorów oraz niskie koszty transakcyjne w porównaniu z samodzielnym kupowaniem walorów, na których opiera się dany indeks ETF.

Z punktu widzenia inwestora ETF jest wygodnym instrumentem, który pozwala na inwestowanie w określony benchmark.

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- szansa na atrakcyjne zyski,
- dywersyfikacja form lokowania nadwyżek finansowych,
- zapewniona płynność w związku z notowaniem instrumentu na rynku regulowanym,
- bieżąca wycena aktywów,
- dywersyfikacja ryzyka,
- przejrzysta strategia inwestycyjna,
- wygoda i łatwość w zawieraniu transakcji przez Internet lub telefon.

GŁÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

Główne rodzaje ryzyka związane z inwestycjami w ETF to:

- ryzyko rynkowe – ceny ETF mogą rosnąć lub spadać z uwagi na zmieniające się warunki gospodarcze, polityczne lub rynkowe albo z uwagi na sytuację indywidualną emitenta;
- ryzyko kontrahenta – fundusz ETF może być narażony na ryzyko niewypłacalności kontrahentów, wynikające z wykorzystania instrumentów finansowych zawartych z instytucją kredytową;
- z funduszami ETF odwzorowującymi indeksy akcji wiążą się wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w akcje;
- z funduszami ETF odwzorowującymi indeksy rynków papierów dłużnych wiążą się wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w papiery dłużne;
- z funduszami ETF odwzorowującymi indeksy rynków instrumentów pochodnych wiążą się wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w instrumenty pochodne;
- z funduszami ETF odwzorowującymi ceny towarów i walut wiążą się wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w towary i waluty, w szczególności na rynku terminowym ww. produktów.

ZASADY OPODATKOWANIA

Stawka podatku wynosi 19%. W przypadku odpłatnego zbycia dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica między ceną uzyskaną ze zbycia ETF a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. Dochodem podlegającym opodatkowaniu są również dywidendy. W przypadku dywidend Bank pobiera i odprowadza podatek. Klient nie wykazuje podatku w rozliczeniu rocznym. W przypadku nierezydentów poboru podatku dokonuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przykład obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych – ETF

Zmiana ceny rynkowej ETF z 250 zł na 200 zł powoduje stratę w wysokości 50 zł (250 zł - 200 zł = 50 zł). Maksymalna strata ograniczona jest do wielkości zainwestowanego kapitału.

4. FORWARD – KUPNO/SPRZEDAŻ WALUTY NA TERMIN

ZASTOSOWANIE – OPIS TRANSAKCJI

Walutowa transakcja terminowa (FX Forward) pozwala Klientowi na zabezpieczenie się przed zmianami kursu walutowego, które mogą niekorzystnie wpłynąć na wynik planowanej przez Klienta transakcji rzeczywistej. W przypadku wzrostu rynkowego kursu walutowego w przyszłości powyżej kursu terminowego Klient importer będzie miał możliwość kupna waluty po kursie terminowym. W przypadku spadku rynkowego kursu walutowego poniżej kursu terminowego Klient zobowiązany jest do kupna waluty po określonym kursie terminowym.

Analogicznie: eksporter w przypadku spadku kursu walutowego poniżej kursu terminowego będzie miał możliwość korzystnej sprzedaży waluty po kursie terminowym. Jeżeli jednak kurs wzrośnie powyżej kursu terminowego, eksporter będzie zobowiązany do sprzedaży waluty po kursie terminowym.

RYZIKO

Z chwilą zawarcia transakcji Klient i Bank przyjmują na siebie zobowiązanie rozliczenia transakcji na podstawie uzgodnionych warunków transakcji. Oznacza to, że w dniu rozliczenia transakcji bieżący kurs rynkowy może być korzystniejszy niż kurs terminowy uzgodniony w warunkach transakcji. Dla Klienta, który zawarł transakcję zabezpieczającą kontrakt handlowy lub w celu ograniczenia ryzyka walutowego, utracone korzyści wynikające z pozytywnych zmian kursu w przyszłości są nieograniczone.

Bank może zażądać wniesienia dodatkowego zabezpieczenia przez Klienta w związku z zawartymi transakcjami w trakcie ich trwania, na zasadach przewidzianych w odpowiedniej umowie oraz regulaminach.

Żądanie wniesienia zabezpieczenia może wynikać w szczególności ze zmiany rynkowej wyceny zawartych przez Klienta transakcji. W konsekwencji Klient może być zobowiązany do wpłaty określonych środków pieniężnych tytułem zabezpieczenia w trakcie trwania transakcji w momencie lub wysokości, które są trudne lub niemożliwe do wcześniejszego przewidzenia. Brak wniesienia tych środków może skutkować jednostronnym wcześniejszym zakończeniem zawartych transakcji przez Bank i związanymi z tym negatywnymi konsekwencjami dla Klienta.

Istnieje ryzyko, że w przypadku gdy Klient będzie chciał zakończyć transakcję przed jej uzgodnionym pierwotnie terminem, takie wcześniejsze zakończenie transakcji będzie istotnie utrudnione, będzie wymagało czasu lub będzie wiązało się z poniesieniem przez Klienta dodatkowych kosztów (w szczególności obejmujących możliwość doliczenia *mark-up* przez Bank przy wcześniejszym rozliczeniu transakcji, koszty wynikające z negatywnych dla Klienta różnic [spreadu] pomiędzy cenami kupna i sprzedaży określonych instrumentów) bądź strat (wcześniejsze rozwiązanie transakcji może skutkować niekorzystną dla Klienta wyceną transakcji w danym momencie, w zależności od czynników rynkowych). W szczególności wcześniejsze wyjście z inwestycji może być dokonane po gorszej dla Klienta cenie niż cena wynikająca z referencyjnej wyceny rynkowej, o której Bank informuje Klienta w trakcie trwania transakcji.

Ryzyko jednostronnego zamknięcia polega na ryzyku, że Bank dokona jednostronnego, wcześniejszego zakończenia transakcji, w określonych w odpowiedniej umowie oraz regulaminach przypadkach (w szczególności w sytuacji wystąpienia przypadku naruszenia). Takie wcześniejsze zakończenie transakcji będzie wiązało się z poniesieniem przez Klienta dodatkowych kosztów (w szczególności obejmujących możliwość doliczenia *mark-up* przez Bank przy wcześniejszym rozliczeniu transakcji, koszty wynikające z negatywnych dla Klienta różnic [spreadu] pomiędzy cenami kupna i sprzedaży określonych instrumentów oraz obowiązków pokrycia kosztów Banku) lub strat (wcześniejsze rozwiązanie transakcji może skutkować niekorzystną dla Klienta wyceną transakcji w danym momencie, w zależności od czynników rynkowych). W szczególności wcześniejsze wyjście z inwestycji może być dokonane po gorszej dla Klienta cenie niż cena wynikająca z referencyjnej wyceny rynkowej, o której Bank informuje Klienta w trakcie trwania transakcji.

Ryzyko kredytowe Banku jest ryzykiem utraty przez Bank zdolności do regulowania swoich zobowiązań w terminie. Ryzyko to obejmuje w szczególności ryzyko upadłości Banku. Ryzyko to może skutkować niedokonaniem przez Bank płatności na rzecz Klienta, które wynikają z warunków zawartych transakcji.

SCENARIUSZ ROZLICZENIA TRANSAKCJI W DNIU REALIZACJI

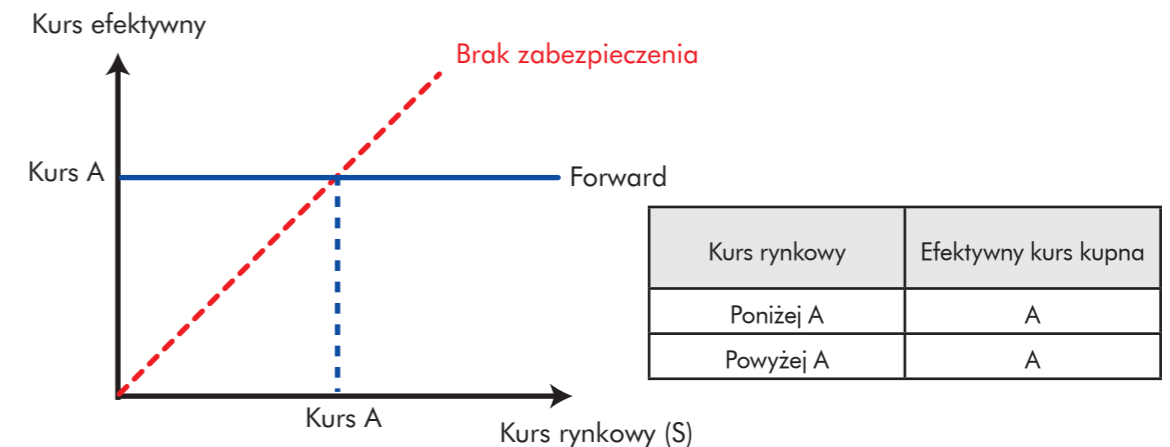
TRANSAKCJA KUPNA WALUTY NA TERMIN

Jeżeli kurs rynkowy (S) znajdzie się powyżej kursu terminowego A – Klient kupi walutę po kursie A lub otrzyma od Banku kwotę rozliczenia netto.

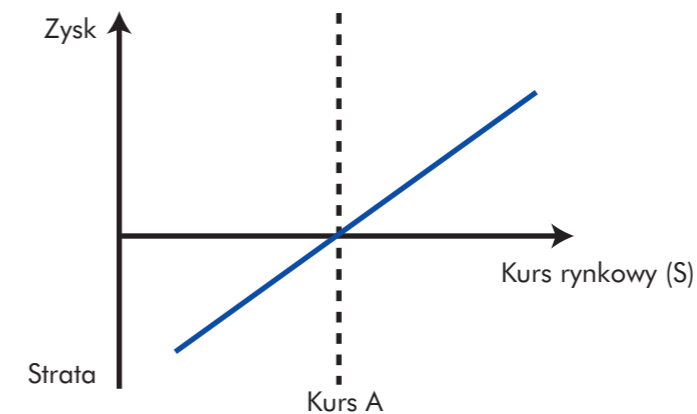
Jeżeli kurs rynkowy (S) spadnie poniżej kursu terminowego A – Klient kupi walutę po kursie A lub wpłaci na rzecz Banku kwotę rozliczenia netto.

GRAFICZNA INTERPRETACJA TRANSAKCJI

Efektywny kurs kupna osiągnięty dzięki zastosowaniu walutowej transakcji terminowej (FX Forward) w porównaniu do pozycji niezabezpieczonej, czyli kupna waluty po bieżącym kursie rynkowym:

Profil wypłaty (zysk/strata) z tytułu realizacji strategii:

SCENARIUSZ ROZLICZENIA TRANSAKCJI W DNIU REALIZACJI

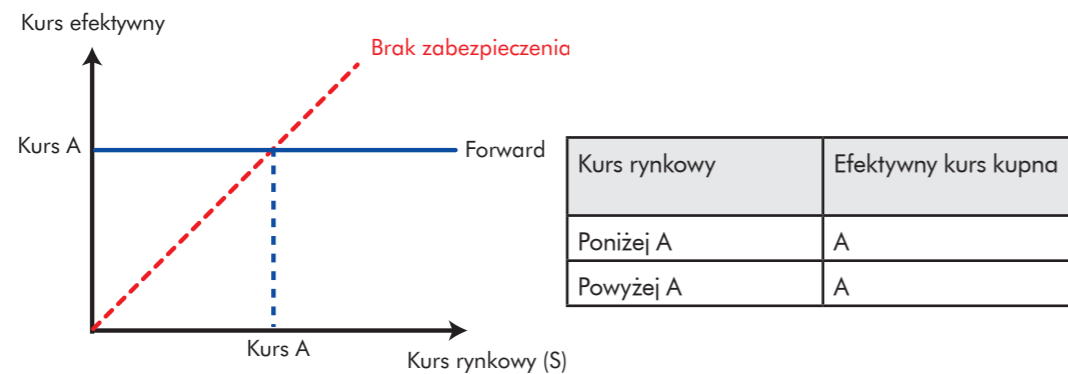
TRANSAKCJA SPRZEDAŻY WALUTY NA TERMIN

Jeżeli kurs rynkowy (S) znajdzie się powyżej kursu terminowego A – Klient sprzeda walutę po kursie A lub wpłaci na rzecz Banku kwotę rozliczenia netto.

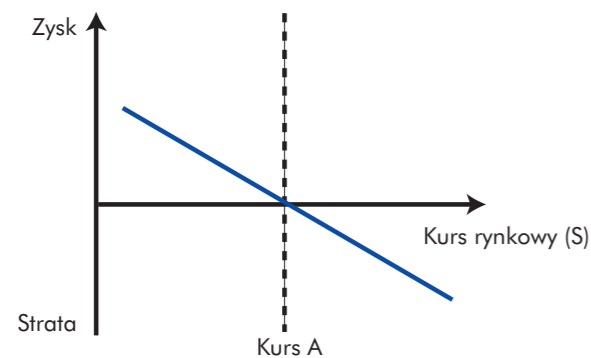
Jeżeli kurs rynkowy (S) spadnie poniżej kursu terminowego A – Klient sprzeda walutę po kursie A lub otrzyma od Banku kwotę rozliczenia netto.

GRAFICZNA INTERPRETACJA TRANSAKCJI

Efektywny kurs sprzedaży osiągnięty dzięki zastosowaniu transakcji terminowej – w porównaniu do pozycji niezabezpieczonej, czyli sprzedaży waluty po bieżącym kursie rynkowym:

Profil wypłaty (zysk/strata) z tytułu realizacji strategii:

POTENCJALNE RYZYKO FINANSOWE KLIENTA Z TYTUŁU ROZLICZENIA TRANSAKCJI NETTO. PRZYKŁAD DLA KWOTY 100 000 EUR/PLN, TRANSAKCJA NA 1 MIESIĄC

Zgodnie z analizą wrażliwości zmiana kursu walutowego o 1 gr (0,0100 PLN) dla par EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN powoduje zmianę o +/- 1 000 PLN dla kwoty transakcji 100 000 EUR (w zależności od kierunku walutowej transakcji terminowej (FX Forward), horyzont jednomiesięczny).

Liczmy: $0,0100 \times 100\ 000\ \text{EUR} = 1000\ \text{PLN}$.

IMPORT

Kurs terminowy	Kurs w dniu zakończenia transakcji	Rozliczenie netto w PLN
4,4330	4,8330	40 000
4,4330	4,7330	30 000
4,4330	4,6330	20 000
4,4330	4,5330	10 000
4,4330	4,4830	5 000
4,4330	4,4330	0
4,4330	4,3830	-5 000
4,4330	4,3330	-10 000
4,4330	4,2330	-20 000
4,4330	4,1330	-30 000
4,4330	4,0330	-40 000

EKSPORT

Kurs terminowy	Kurs w dniu zakończenia transakcji	Rozliczenie netto w PLN
4,4270	5,0270	-60 000
4,4270	4,8270	-40 000
4,4270	4,6270	-20 000
4,4270	4,5270	-10 000
4,4270	4,4770	-5 000
4,4270	4,4270	0
4,4270	4,3770	5 000
4,4270	4,3270	10 000
4,4270	4,2270	20 000
4,4270	4,0270	40 000
4,4270	3,8270	60 000

Walutowa transakcja terminowa (FX Forward) – to instrument finansowy będący w rozumieniu art. 2 pkt 2) ustawy o obrocie kontraktem terminowym, którego instrumentem bazowym jest waluta i który jest wykonywany przez dostawę lub rozliczenie pieniężne.

Klient zawierający walutową transakcję terminową (FX Forward) nabywa lub zbywa instrument bazowy (walutę) z odroczonym terminem dostawy.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Bank może wyrazić zgodę na przesunięcie pierwotnie ustalonej daty rozliczenia transakcji na termin późniejszy (tzw. rolowanie). Przesunięcie następuje poprzez zawarcie transakcji odwrotnej w stosunku do transakcji pierwotnej, będącej przedmiotem rolowania, oraz zawarcie nowej transakcji, na warunkach uzgodnionych z Klientem.

Punkty swapowe to różnica między kursem terminowym a kursem spot. Punkty swapowe są wyliczane na podstawie różnicy oprocentowania depozytów na rynku międzybankowym dla pary walut, dla której wyliczane są punkty swapowe, dla określonych terminów. Kurs terminowy jest to kurs bieżący (spot) skorygowany o punkty swapowe.

Kosztom zawarcia transakcji jest *mark-up* wbudowany w cenę transakcji. Maksymalna wartość *mark-up* wynosi 15% kwoty transakcji. Faktycznie pobrany *mark-up* może być niższy od tej wartości. *Mark-up* jest jednorazowym kosztem zawarcia transakcji.

W przypadku wcześniejszego rozliczenia walutowej transakcji terminowej (FX Forward) Bank może pobrać *mark-up* wliczony w kwotę rozliczenia, w wysokości nieprzekraczającej 20% kwoty transakcji.

Faktycznie pobrany *mark-up* może być niższy od tej wartości.

W związku z transakcjami Bank nie otrzymuje płatności od osób trzecich (zachęt).

Poniżej prezentujemy szacunkowe koszty dla przykładowej kwoty 100 000 PLN oraz *mark-up* na przykładowym poziomie 3%.

Przykład nr 1:

Transakcja kończy się w pierwotnie ustalonym terminie zakończenia transakcji.

	procentowo (% kwoty transakcji)	kwotowo
Koszty i opłaty związane z instrumentem finansowym (<i>mark-up</i>)	3%	3 000 PLN
Koszty związane z usługami inwestycyjnymi i inwestycjami dodatkowymi	0%	0
Łączne koszty	3%	3 000 PLN

Przykład nr 2:

Transakcja kończy się wcześniej niż w pierwotnie ustalonym terminie zakończenia transakcji.

	procentowo (% kwoty transakcji)	kwotowo
Koszty i opłaty związane z instrumentem finansowym (<i>mark-up</i>)	<i>mark-up</i> 3% przy zawarciu transakcji	3 000 PLN
	<i>mark-up</i> 1% przy zamknięciu transakcji	1 000 PLN
	Łączny <i>mark-up</i> 4%	4 000 PLN
Koszty związane z usługami inwestycyjnymi i inwestycjami dodatkowymi	0%	0
Łączne koszty	4%	4 000 PLN

Zwrot z inwestycji zostanie obniżony o łączne koszty opisane powyżej.

Mark-up Banku uwzględnia następujące czynniki:

- aktualne ryzyko kredytowe kontrahenta,
- koszt kapitału Banku alokowany dla konkretnej transakcji,
- koszty transakcyjne związane z zawarciem transakcji.

5. FUNDUSZE INWESTYCYJNE

OPIS PRODUKTU

Fundusz inwestycyjny – to podmiot posiadający osobowość prawną, działający na podstawie Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 1896 ze zm.), którego wyłączną formą działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych publicznie lub niepublicznie w papiery wartościowe i inne prawa majątkowe określone w ustawie.

W zamian za wpłaty dokonane do funduszu inwestorzy otrzymują tytuły uczestnictwa. Tytuły uczestnictwa to papiery wartościowe lub prawa majątkowe, z których posiadaniem wiąże się udział w funduszu.

Zależnie od rodzaju funduszu uczestnicy otrzymują:

- jednostki uczestnictwa w przypadku krajowych funduszy inwestycyjnych otwartych (JU),
- certyfikaty inwestycyjne w przypadku funduszy inwestycyjnych zamkniętych (CI),
- tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych w przypadku zagranicznych funduszy inwestycyjnych (TU).

Wartość tytułów uczestnictwa pokazuje proporcjonalny udział uczestnika w majątku funduszu inwestycyjnego.

Z określoną częstotliwością fundusz inwestycyjny ustala wartość tytułów uczestnictwa, czyli oblicza „wartość aktywów netto funduszu” przypadających na tytuł uczestnictwa.

W tym celu fundusz wycenia portfel inwestycyjny, a następnie dzieli jego wartość przez liczbę tytułów uczestnictwa przysługujących wszystkim uczestnikom. Znając wartość tytułu uczestnictwa, Klient może wyznaczyć aktualną wartość swojej inwestycji w dany fundusz – mnożąc wartość tytułów uczestnictwa funduszu przez liczbę posiadanych przez siebie tytułów uczestnictwa.

Wartość tytułów uczestnictwa może się zmieniać w każdym dniu wyceny. Tytuły uczestnictwa są zbywane i odkupywane przez fundusz po cenie wynikającej z wartości tytułów uczestnictwa w danym dniu, odpowiednio powiększonej bądź pomniejszonej o opłaty manipulacyjne, pobierane przez towarzystwo zarządzające tym funduszem.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Jednostki uczestnictwa reprezentują prawa majątkowe uczestników funduszu, określone Ustawą o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i statutem funduszu inwestycyjnego.

Fundusz inwestycyjny otwarty zbywa jednostki uczestnictwa i dokonuje ich odkupienia na żądanie uczestnika funduszu. Z chwilą odkupienia jednostki uczestnictwa są umarzone z mocy prawa. W przypadkach określonych w Ustawie o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi fundusz może zawiesić zbywanie jednostek uczestnictwa.

Jednostka uczestnictwa:

- nie może być zbyta przez uczestnika na rzecz osób trzecich,
- podlega dziedziczeniu,
- może być przedmiotem zastawu.

Jednostki uczestnictwa dają także określone prawa ich posiadaczom.

Wśród najważniejszych należy wymienić:

- prawo do udziału w Zgromadzeniach uczestników,
- prawo głosu na Zgromadzeniu uczestników.

CERTYFIKATY INWESTYCYJNE

CI to papiery wartościowe emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte (FIZ). Certyfikaty inwestycyjne mogą być imienne lub na okaziciela, z tym że CI dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym mogą być wyłącznie na okaziciela. Wartość CI ustalana jest w dniu wyceny aktywów zgromadzonych przez FIZ.

CI publiczne, notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych, podlegają codziennej wycenie rynkowej w trakcie sesji giełdowej. Certyfikaty inwestycyjne dają także określone prawa ich posiadaczom.

Wśród najważniejszych należy wymienić:

- prawo do części dochodów, o ile statut FIZ przewiduje wypłaty dochodów,
- prawo do udziału w Zgromadzeniach Inwestorów lub Radzie Inwestorów,
- prawo głosu na Zgromadzeniu Inwestorów lub Radzie Inwestorów,
- prawo do udziału w aktywach pozostałych do podziału po dokonaniu likwidacji funduszu.

Publiczne CI funduszy inwestycyjnych zamkniętych są zbywane w ramach oferty publicznej, zgodnie z regulacjami o obrocie instrumentami finansowymi oraz o ofercie publicznej. Aby nabyć tego typu CI, należy otworzyć rachunek papierów wartościowych.

Oferta nabycia niepublicznych CI funduszu zamkniętego kierowana jest do określonego kręgu adresatów – z reguły inwestorów profesjonalnych, mających rozeznanie na rynku kapitałowym.

TYTUŁY UCZESTNICTWA EMITOWANE PRZEZ FUNDUSZE ZAGRANICZNE

Od 1 maja 2004 r. możliwa jest dystrybucja w Polsce tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych. Fundusze zagraniczne mogą mieć różne formy prawne, np. formę spółki akcyjnej o zmiennym kapitale, formę funduszu inwestycyjnego czy funduszu powierniczego.

Tytuły uczestnictwa reprezentują prawa majątkowe uczestników funduszu/spółki określone prospektem informacyjnym.

Fundusz zagraniczny/spółka może zróżnicować tytuły uczestnictwa, dzieląc je na różne klasy tytułów uczestnictwa, z których każda klasa charakteryzuje inną strukturę opłat i prowizji. Tytuły uczestnictwa mogą dzielić się dalej na dywidendowe tytuły uczestnictwa i niedywidendowe tytuły uczestnictwa. W odróżnieniu od niedywidendowych tytułów uczestnictwa z tytułu dywidendowych tytułów uczestnictwa wypłacana jest dywidenda.

Posiadacze tytułów uczestnictwa spółki mogą w pełni wykonywać przysługujące im prawa bezpośrednio wobec funduszu/spółki, w szczególności prawo uczestnictwa w walnych zgromadzeniach posiadaczy tytułów uczestnictwa, wyłącznie jeżeli są osobiście zarejestrowani w rejestrze posiadaczy tytułów uczestnictwa funduszu/spółki.

KORZYŚCI DLA POSIADACZY TYTUŁÓW UCZESTNICTWA

- szansa na zyski przewyższające poziom odsetek od lokaty bankowej,
- profesjonalne zarządzanie powierzonymi środkami – wiedza i doświadczenie specjalistów gwarantują profesjonalny sposób zarządzania inwestycjami,
- dywersyfikacja – duży portfel inwestycyjny funduszu może być bardzo dobrze zdywersyfikowany, w przeciwieństwie do portfela indywidualnego inwestora,
- możliwość wyboru spośród szerokiej gamy funduszy, inwestujących w różne typy instrumentów finansowych na rynkach krajowych i zagranicznych,
- regulowana forma inwestycji – działalność funduszy podlega wielu ograniczeniom ustawowym w celu zapobiegania podejmowaniu nadmiernego ryzyka przez zarządzających portfelem inwestycyjnym funduszu,
- fundusze są nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego, a zgodność wyceny tytułów uczestnictwa z prawem i statutem jest weryfikowana przez instytucję banku depozytariusza,
- możliwość udziału w operacjach kapitałowych dostępnych jedynie dla znaczących inwestorów lub dla inwestorów instytucjonalnych, np. udziału w operacjach rynku pieniężnego, uczestniczenia w przetargach na bony skarbowe i obligacje, nabywania dużych pakietów akcji na rynku pierwotnym.

KORZYŚCI SPECYFICZNE W PRZYPADKU INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

- możliwość regularnego inwestowania nawet niewielkich kwot,
- łatwość zawierania transakcji,
- bieżąca lub co najmniej częsta wycena stanu aktywów,
- brak konieczności deklarowania czasu trwania inwestycji,
- płynność inwestycji – czyli możliwość wyjścia w dowolnym momencie,
- jednostka uczestnictwa może być przedmiotem zastawu stosowanego jako zabezpieczenie oznaczonych wierzytelności,
- możliwość ustanowienia zapisu lub dyspozycji na wypadek śmierci uczestnika.

KORZYŚCI SPECYFICZNE W PRZYPADKU INWESTYCJI W CERTYFIKATY INWESTYCYJNE

- szersze spektrum inwestycyjne w porównaniu do inwestycji w jednostki uczestnictwa funduszy otwartych,
- prawo do części dochodów, o ile statut FIZ przewiduje wypłaty dochodów.

GŁÓWNE RODZAJE RYZYKA ZWIĄZANE Z INWESTYCJAMI W TYTUŁY UCZESTNICTWA FUNDUSZY TO:

- ryzyko rynkowe – ryzyko zawsze występujące, a związane z koniunkturą na rynku instrumentów finansowych lub produktów finansowych. Dotyczy niepewności związanej z możliwością zmian w politycznym lub gospodarczym otoczeniu kraju, które mogą skutkować rozchwianiem sytuacji rynkowej i przez to wpłynąć na konkretny sektor, firmę, instrument lub produkt finansowy. Głównymi czynnikami wrażliwości są: poziom inflacji i stopy procentowej, deficyty budżetowe, poziom bezrobocia, saldo obrotów bieżących, poziom popytu konsumpcyjnego oraz inne czynniki makroekonomiczne. Efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być podjęcie błędnej decyzji o rozpoczęciu lub zakończeniu inwestycji;
- ryzyko kursu walutowego – związane z nabyciem instrumentów finansowych denominowanych w walucie obcej, a tym samym z niepewnością co do kursu, po jakim nastąpi w przyszłości potencjalna wymiana waluty obcej na krajową; efektem tego ryzyka może być błędna ocena rentowności danej inwestycji;
- ryzyko branży – ryzyko związane z inwestowaniem w instrumenty finansowe lub produkty finansowe związane z jedną branżą, w którą inwestuje fundusz. Wynika z faktu, iż każda branża narażona jest na ryzyko inwestycyjne uwarunkowane zewnętrznymi warunkami gospodarczymi, trendami inwestycyjnymi, sezonowością branży, w której działa spółka będąca przedmiotem inwestycji funduszu. W przypadku spółek surowcowych ryzyko wynika z poziomu cen surowców na giełdach towarowych i ich skutków dla wyniku finansowego spółki. Efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być inwestycja obciążona znacznie większym ryzykiem niż inwestycja zdywersyfikowana pod względem branżowym;
- ryzyko kredytowe – ryzyko związane z przepływami finansowymi funduszu lub spółki, w którą inwestuje fundusz, oraz możliwością niedotrzymania warunków umowy przez kontrahenta funduszu lub ww. spółki. Może ono się pojawiać także w przypadku inwestycji funduszu w dłużne papiery wartościowe. Najniższy poziom tego ryzyka występuje (w kolejności) dla instrumentów dłużnych emitowanych przez Skarb Państwa, a najwyższy – dla instrumentów emitowanych przez komercyjnych przedsiębiorców;
- ryzyko krótkookresowych zmian cen – ryzyko występujące na skutek zmienności nastrojów (często emocjonalnych) panujących na rynku wśród inwestorów, a wynikiem takich działań są nieracjonalne zmiany kursów instrumentów finansowych; efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być podjęcie błędnej decyzji o rozpoczęciu lub zakończeniu inwestycji;
- ryzyko podatkowe – ryzyko zmiany przepisów podatkowych, powodujące, iż inwestowanie w instrumenty i produkty finansowe związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi, co może skutkować zmniejszeniem opłacalności inwestycji;
- ryzyko prawne – ryzyko związane ze zmianami prawnymi dotyczącymi regulacji, którym podlegają emitenci lub dystrybutorzy instrumentów bądź produktów finansowych;
- ryzyko rozliczenia – ryzyko nierozliczenia w terminie transakcji zawartych przez fundusz inwestycyjny, wynikające w szczególności z zawodności systemów informatycznych bądź innych ograniczeń technicznych;
- ryzyko stopy procentowej – ryzyko niestabilności stóp procentowych, powodujące trudność oceny dochodowości inwestycji dla instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub powiązanych z wysokością stóp procentowych; efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być inwestycja w papiery dłużne o stałym oprocentowaniu, podczas gdy lepsze efekty uzyskuje się, inwestując w papiery o zmiennym oprocentowaniu;
- ryzyko utraty kapitału – wiąże się z możliwością utraty zainwestowanego kapitału, a co za tym idzie, w przypadku nabycia tytułów uczestnictwa możliwa jest utrata całości zainwestowanego kapitału;
- ryzyko związane z koncentracją aktywów bądź rynków – ryzyko wywierania znacznego wpływu na wyniki funduszu przez inwestycje w poszczególne aktywa bądź rynki, ze względu na ich duży udział w portfelu funduszu;
- ryzyko związane z wysokością opłat – dotyczy opłat pobieranych z tytułu nabycia oraz posiadania danego produktu; im wyższe opłaty, tym większe ryzyko nieosiągnięcia pozytywnej realnej stopy zwrotu z inwestycji;
- ryzyko złożoności produktu – wynika z charakteru instrumentu finansowego lub produktu inwestycyjnego oraz związanej z nim dokumentacją; im bardziej złożony, niestandardowy jest instrument finansowy lub produkt inwestycyjny, tym bardziej złożone będą jego dokumentacja oraz zawarte w niej opisy – i w efekcie zrozumienie zasad działania danego produktu może być utrudnione;
- ryzyko płynności - wynika z braku możliwości dokonywania transakcji lub ograniczenia w nabywaniu lub zbywaniu danego instrumentu przez fundusz. Może to doprowadzić nawet do konieczności zawieszenia odkupywania tytułów uczestnictwa.

DYSTRYBUCJA TYTUŁÓW UCZESTNICTWA

Bank prowadzi wśród Klientów dystrybucję tytułów uczestnictwa w ramach usługi przyjmowania i przekazywania zleceń.

Klient może złożyć zlecenie w oddziale Banku, poprzez zdalne kanały lub bankowość elektroniczną.

ZASADY OPODATKOWANIA

FUNDUSZE POLSKIE

Stawka wynosi 19%. Dochody z tytułu udziału w funduszach inwestycyjnych podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w formie zryczałtowanej. W przypadku funduszy inwestycyjnych podatek dochodowy naliczany jest dopiero w momencie umarzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych bądź zbycia certyfikatów osobie trzeciej. W przypadku nierezydentów poboru podatku dokonuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

FUNDUSZE ZAGRANICZNE

Przedmiotem opodatkowania jest różnica pomiędzy ceną umorzenia jednostek a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza podatek samodzielnie, Bank nie pobiera w tym przypadku podatku.

ZASADY OPODATKOWANIA CI

Dochodem podlegającym opodatkowaniu przy wykupie certyfikatów jest różnica między ceną wykupu a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Dochód podlegający opodatkowaniu powstaje także przy umorzeniu certyfikatów w związku z likwidacją funduszu – jest to różnica pomiędzy ceną umorzenia a ceną nabycia, pomniejszona o koszty umorzenia. W przypadku, gdy certyfikaty zapisane są na rachunku papierów wartościowych prowadzonym przez Bank, podatek pobiera i odprowadza Bank – Klient nie wykazuje podatku w rozliczeniu rocznym.

Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest również dochód ze sprzedaży certyfikatów na rynku wtórnym. Jest to różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. W przypadku nierezydentów poboru podatku dokonuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przykład nr 1 obliczenia wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

W wyniku zmian rynkowych wartość CI spada ze 120 zł do 105 zł, a Klient ponosi stratę w wysokości: 120 zł - 105 zł, czyli 15 zł, co oznacza spadek wartości portfela równy 12,5%.

Przykład nr 2 obliczenia wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Obecnie CI notowany jest po cenie 100 zł, po której również Klient nabył CI. Klient w wyniku pewnych okoliczności zdecydował się na sprzedaż CI. Z powodu niskiej płynności sprzedaje po najlepszej cenie kupna w tym momencie, która wynosi 90 zł. Tym samym Klient ponosi stratę w wysokości: 100 zł - 90 zł = 10 zł, co równa się 10% wartości portfela.

6. KONTRAKTY TERMINOWE

Kontrakty terminowe to instrumenty finansowe będące rodzajem umowy zawartej między dwiema stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga – do sprzedaży po ustalonej cenie i w określonym czasie (w tzw. dniu wygaśnięcia) określonej liczby instrumentów bazowych lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego. Instrumentami bazowymi dla kontraktów mogą być np. indeksy giełdowe, waluty, akcje. Na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie regulowanie zobowiązań następuje z reguły w postaci rozliczenia pieniężnego. W przypadku inwestycji inwestor musi pamiętać, iż przedmiotem transakcji nie jest instrument bazowy, a jedynie sam kontrakt terminowy na nim oparty.

O inwestorze, który kupił kontrakt terminowy, mówi się, że ma otwartą pozycję długą; jeśli zaś go sprzedał – mówi się, że ma otwartą pozycję krótką. Chcąc wycofać się z rynku, inwestor musi zamknąć pozycję, czyli w przypadku posiadania pozycji długiej musi sprzedać kontrakt, a jeśli posiada pozycję krótką, musi kupić kontrakt.

Kurs kontraktu podaje się w punktach, a cenę ustala się, mnożąc kurs przez odpowiedni mnożnik.

W przeciwieństwie do akcji, przy inwestowaniu w kontrakt terminowy nie trzeba angażować wszystkich środków, na które opiewa kontrakt. Wystarczy jedynie wnieść tzw. depozyt zabezpieczający, który stanowi niewielki procent wartości kontraktu. W przypadku kontraktu terminowego wykorzystywany jest mechanizm dźwigni finansowej, co oznacza, że wartość nominalna transakcji może wielokrotnie przekraczać wielkość wniesionego depozytu zabezpieczającego. Nawet niewielkie zmiany cen instrumentów bazowych mogą w istotnym stopniu wpływać na zyski i straty ponoszone przez Klienta. Wnoszony depozyt zabezpiecza tylko część wielkości nominalnej transakcji, co stanowi o wysokim potencjale ewentualnego zysku, ale także i o możliwości poniesienia dotkliwych strat, w szczególności utraty całej wartości wniesionego depozytu, a nawet obowiązku dopłaty powyżej jego wartości w związku z poniesioną stratą. W przypadku transakcji na kontraktach terminowych strata może przewyższać kwotę zainwestowaną (depozyt).

Izba rozliczeniowa codziennie dokonuje rozliczeń między uczestnikami rynku, które skutkują koniecznością uzupełnienia depozytu lub jego zwrotu. W przypadku nieuzupełnienia depozytu zabezpieczającego w wyznaczonym terminie Biuro Maklerskie jest uprawnione do zamknięcia otwartych pozycji, co nie zwalnia Klienta z obowiązku pokrycia całości powstałego zobowiązania.

Z inwestowaniem w kontrakty terminowe związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla instrumentu bazowego, na który dany kontrakt opiewa. Należy mieć również na uwadze, że cena kontraktu terminowego może odbiegać od wartości teoretycznej instrumentu bazowego. Również płynność niektórych kontraktów terminowych jest znacznie niższa od płynności instrumentów bazowych, na które opiewają (np. kontrakty na akcje).

Jednocześnie w związku z faktem, że otwarcie pozycji na kontrakcie wiąże się z wniesieniem jedynie depozytu zabezpieczającego, zamiast całej wartości kontraktu, inwestycje w kontrakty terminowe obarczone są bardzo wysokim ryzykiem. Wynika to z wykorzystania dźwigni finansowej. Klient powinien liczyć się nie tylko z możliwością utraty całości zainwestowanego kapitału, lecz także z potencjalną stratą przekraczającą wielkość pierwotnie opłaconego depozytu.

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- szansa na atrakcyjne zyski,
- możliwość osiągnięcia zysków zarówno w czasie wzrostów, jak i spadków,
- bardzo wysoka płynność – możliwość kupna lub sprzedaży na rynku regulowanym,
- możliwość wykorzystania dźwigni finansowej,
- możliwość wykorzystania instrumentu do zabezpieczenia pozycji na rynku akcyjnym,
- wygoda i łatwość w zawieraniu transakcji przez Internet lub telefon,
- dostępność wielu serii o różnych terminach zapadalności.

GŁÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

Do głównych rodzajów ryzyka związanych z inwestowaniem w kontrakty terminowe należą:

- ryzyko przyszłego kształtowania się kursu – brak pewności co do kierunku kształtowania się ceny instrumentu finansowego w przyszłości, potencjalnie skutkujący stratą części lub całości zainwestowanego kapitału;
- ryzyko zmienności – kurs rynkowy może podlegać znaczącym wahaniom, powodując istotną fluktuację wartości zainwestowanego kapitału;
- ryzyko płynności instrumentu finansowego – polega na braku możliwości kupna lub sprzedaży instrumentu finansowego bez znaczącego wpływu na jego cenę;
- ryzyko zawieszenia obrotu lub wykluczenia instrumentu finansowego z obrotu – na podwyższenie ryzyka inwestycyjnego wpływa również możliwość zawieszenia notowań oraz wycofania lub wykluczenia instrumentów finansowych z obrotu na danym rynku; taka sytuacja w znaczący sposób może wpłynąć na rynkową wycenę instrumentów finansowych;
- ryzyko instrumentu bazowego – wynikające z ryzyka dotyczącego instrumentu finansowego, którego kwotowania stanowią podstawę wyceny lub rozliczenia kontraktu terminowego;
- ryzyko bazy – oznaczające, że cena instrumentu pochodnego może odbiegać od wartości teoretycznej wynikającej z wyceny instrumentu bazowego;
- ryzyko dywidendy – kurs kontraktu terminowego może ulec istotnej zmianie w przypadku zmiany oczekiwań względem płatności dywidendy z instrumentu bazowego bądź spółki z indeksu;
- ryzyko dźwigni finansowej – do zawarcia transakcji wystarcza ułamek wartości rzeczywistej transakcji pobranej jako zabezpieczenie, co tworzy efekt dźwigni finansowej; w przypadku niekorzystnej zmiany kursu instrumentu finansowego istnieje ryzyko poniesienia przez inwestora straty, istotnie przekraczającej wartość pierwotnie zainwestowanej w transakcję kwoty (wniesionego zabezpieczenia).

ZASADY OPODATKOWANIA

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica pomiędzy sumą przychodów uzyskanych ze zbycia oraz realizacji praw wynikających z kontraktu terminowego a ceną nabycia, pomniejszona o koszty związane ze zbyciem. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. W przypadku nierezydentów rozliczenia dokonuje się w kraju rezydencji, z uwzględnieniem przepisów umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (certyfikat rezydencji).

Przykład nr 1 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Jest to przykład ryzyka dźwigni finansowej, tj. możliwości odniesienia dużych zysków, ale również poniesienia dużych strat. W przypadku np. dźwigni finansowej 1 do 10 zmiana wartości instrumentu o 1% wpłynie na zmianę zainwestowanej kwoty o 10%.

Kupujemy kontrakt na WIG20 notowany po 2 500. W przypadku tego kontraktu mnożnik wynosi 20 zł, więc wartość kontraktu to $2\ 500 \times 20\ \text{zł} = 50\ 000\ \text{zł}$. Spadek wartości indeksu o 100 punktów powoduje spadek wartości kontraktu o 2 000 zł.

$$50\ 000\ \text{zł} - (2\ 400 \times 20\ \text{zł}) = 50\ 000\ \text{zł} - 48\ 000\ \text{zł} = 2\ 000\ \text{zł}$$

W tym przypadku strata wynosi 2 000 zł.

Przykład nr 2 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Przykład dotyczący straty i konieczności dopłaty depozytu zabezpieczającego. Gdy wielkość straty przekroczy wpłacony depozyt zabezpieczający (w przypadku kontraktów na WIG20 to 7,4% wielkości pozycji), zostajemy wezwani do uzupełnienia depozytu albo pozycja zostanie zamknięta przez Biuro Maklerskie. Istnieje zatem możliwość poniesienia większej straty niż kapitał pierwotnie zainwestowany. Wielkość straty jest teoretycznie nieograniczona.

Kupujemy kontrakt na WIG20 notowany po 2 500. Depozyt zabezpieczający, który musimy wpłacić, wynosi 3 700 zł ($2\ 500 \times 20\ \text{zł} \times 7,4\%$). Założmy, że spadek wartości indeksu wynosi 200 punktów. Poniesiona strata wynosi 4 000 zł.

$$50\ 000\ \text{zł} - (2\ 500 - 200) \times 20\ \text{zł} = 4\ 000\ \text{zł}$$

Strata jest większa niż wniesiony depozyt. W takiej sytuacji zostajemy wezwani do uzupełnienia depozytu w wysokości 300 zł ($4\ 000\ \text{zł} - 3\ 700\ \text{zł} = 300\ \text{zł}$) albo nasza pozycja zostanie zamknięta przez Biuro Maklerskie.

7. LISTY ZASTAWNE

Listy zastawne to długoterminowe dłużne instrumenty finansowe emitowane przez banki hipoteczne. Podstawą emisji są wierzycelności banku hipotecznego zabezpieczone hipotekami. Bank hipoteczny emitujący listy zastawne zobowiązuje się wobec ich właścicieli do spełnienia określonego świadczenia pieniężnego – wypłaty odsetek i wykupienia samego listu w sposób i w terminach określonych w warunkach emisji.

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- dywersyfikacja form lokowania nadwyżek finansowych,
- wyższa rentowność z inwestycji niż na depozytach czy papierach skarbowych,
- możliwość odsprzedaży na rynku wtórnym bez utraty narosłych odsetek.

GŁÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

Listy zastawne są instrumentem finansowym o niskim ryzyku inwestycyjnym, wynikającym z ustawowych wymogów wielostopniowego zabezpieczenia ich emisji i obrotu przez emitenta. Możemy wskazać następujące czynniki ryzyka:

- ryzyko kredytowe – istnieje ryzyko pogorszenia jakości portfela kredytowego banku hipotecznego związanego z ogólną sytuacją gospodarczą, spadkiem cen nieruchomości lub wzrostem wymaganych przez inwestorów stóp kapitalizacji; w konsekwencji może to się odbić na wyniku finansowym Banku i mieć negatywny wpływ na zdolność emitenta do obsługi i wykupu wyemitowanych listów zastawnych;
- ryzyko finansowania długu – może wynikać z faktu istnienia różnic pomiędzy zapadalnością aktywów

Banku a wymagalnością jego pasywów. W odniesieniu do listów zastawnych może istnieć niedopasowanie pomiędzy zapadalnością wyemitowanych instrumentów finansowych a wymagalnością zabezpieczających ich spłatę kredytów. Oznacza to, iż w dacie wykupu wyemitowanych listów zastawnych może się pojawić konieczność refinansowania części wynikającego z nich zadłużenia, na przykład poprzez emisję nowych instrumentów finansowych lub finansowanie na rynku międzybankowym;

- ryzyko stopy procentowej – wysokość stóp procentowych wpływa bezpośrednio na koszty obsługi przez kredytobiorców kredytów udzielonych przez emitenta. Wzrost stóp procentowych może mieć negatywny wpływ na zdolność regulowania przez kredytobiorców ich zobowiązań z tytułu kredytów hipotecznych. Ponadto zmiany stóp procentowych mogą negatywnie wpłynąć na koszty transakcji ponoszone przez emitenta w związku z transakcjami zawieranymi przez niego na rynkach finansowych, w tym pozyskiwanie długoterminowego finansowania. Emitent narażony jest więc na ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, wrażliwych na zmiany stóp procentowych – w wyniku zmian stóp procentowych na rynku finansowym. Wszystkie te zdarzenia mogą mieć negatywny wpływ na sytuację finansową emitenta oraz na jego zdolność do obsługi i wykupu wyemitowanych listów zastawnych;
- ryzyko płynności – inwestor nabywający listy zastawne powinien brać pod uwagę ryzyko związane z ewentualnymi trudnościami z ich sprzedażą po akceptowalnej przez niego cenie lub z jednorazową sprzedażą znacznych pakietów listów zastawnych, ze względu na niską płynność rynku;
- ryzyko rozliczeniowe – oznaczające możliwość wystąpienia sytuacji, w której emitent, w wykonaniu swoich zobowiązań wynikających z transakcji zawartej na rynkach finansowych, złożył instrukcję rozliczeniową i zlecił przekazanie na rzecz kontrahenta należnego od emitenta świadczenia, a kontrahent emitenta nie złożył odpowiedniej instrukcji dotyczącej świadczenia wzajemnego na rzecz emitenta;
- ryzyko wcześniejszej spłaty kredytów hipotecznych – u mowa kredytowa dopuszcza przedterminową spłatę należności przez kredytobiorcę; wcześniejsza spłata kredytu hipotecznego może wpłynąć na realizowaną przez emitenta stopę zwrotu z portfela kredytowego, w przypadku gdyby spłacona należność nie mogła być zastąpiona innym aktywem o porównywalnej dochodowości. Wyższe ryzyko tego rodzaju jest ponoszone w przypadku kredytów oprocentowanych na podstawie stałej stopy. Ryzyko wcześniejszej spłaty kredytów hipotecznych może mieć negatywny wpływ na sytuację finansową i działalność emitenta oraz na jego zdolność do obsługi i wykupu wyemitowanych listów zastawnych;
- ryzyko adekwatności kapitałowej – banki są zobowiązane do spełniania wymogów adekwatności kapitałowej, czyli do posiadania kapitałów, których minimalny poziom wynika z przepisów prawa. W następstwie kryzysu finansowego wymogi adekwatności kapitałowej zostały podniesione i nie można wykluczyć, że zostaną ponownie podniesione w przyszłości. Podniesienie wymogów kapitałowych może spowodować konieczność pozyskania przez emitenta dodatkowego kapitału, spełniającego kryteria określone w odpowiednich przepisach, lub ograniczenia skali działalności emitenta, co może mieć negatywny wpływ na jego sytuację finansową oraz zdolność do obsługi i wykupu wyemitowanych listów zastawnych.

ZASADY OPODATKOWANIA

Stawka podatku wynosi 19%. W przypadku odpłatnego zbycia dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica między ceną uzyskaną ze zbycia listu zastawnego a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. W przypadku nierezydentów poboru podatku dokonuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Dochodem podlegającym opodatkowaniu są również odsetki od listów zastawnych. W przypadku odsetek to Bank pobiera i odprowadza podatek. Klient nie wykazuje podatku w rozliczeniu rocznym. W przypadku zagranicznych osób fizycznych odsetki lub dyskonto od listów zastawnych uzyskane przez osoby fizyczne, jeżeli nie mają one miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, są zwolnione od podatku dochodowego.

Przykład obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

W wyniku wzrostu wartości stóp procentowych cena zakupionego po 100 zł listu zastawnego spadła do 95 zł. Strata w tym przypadku wynosi 5 zł ($100\ \text{zł} - 95\ \text{zł} = 5\ \text{zł}$), czyli 5% zainwestowanego kapitału.

8. LOKATA DWUWALUTOWA

OPIS PRODUKTU

Lokata dwuwalutowa jest nowoczesnym instrumentem finansowym, który umożliwia uzyskanie dużo wyższego oprocentowania w stosunku do tradycyjnej lokaty bankowej za cenę akceptacji pewnego ryzyka związanego z inwestycją.

Zakładając lokatę, należy uzgodnić z Bankiem m.in.: walutę, w której lokata zostanie założona (waluta podstawowa), oraz walutę, w której może być ona zwrócona, jeśli nastąpi przewalutowanie (waluta wymiany), okres lokaty, wysokość lokaty, kurs zamiany oraz oprocentowanie. Oprocentowanie lokaty składa się z dwóch części: oprocentowania, tak jak dla zwykłej lokaty, oraz premii za ponoszone ryzyko. Po zakończeniu lokaty Bank wypłaca: uzgodnione wcześniej oprocentowanie – zawsze w walucie podstawowej – a także kwotę lokaty w walucie podstawowej lub, jeśli dojdzie do przewalutowania, w walucie wymiany.

Przewalutowanie jest operacją, w której Bank dokonuje przeliczenia kwoty lokaty wyrażonej w walucie podstawowej na kwotę lokaty wyrażoną w walucie wymiany po uzgodnionym z Klientem kursie zamiany. O przewalutowaniu decyduje porównanie kursu zamiany do kursu rynkowego danej pary walut, które jest dokonywane przez Bank zawsze na dwa dni robocze przed terminem zakończenia lokaty. Lokata dwuwalutowa prowadzona jest m.in. w PLN, EUR i USD.

GŁÓWNE POTENCJALNE RYZYKA INWESTYCJI

Ryzyko ponoszone przez Klienta polega na możliwości przewalutowania zainwestowanej kwoty lokaty po kursie, gorszym niż rynkowy i otrzymaniu kwoty niższej – w przeliczeniu na walutę podstawową – niż zainwestowana.

W przypadku wycofania lokaty przed uzgodnionym terminem Klient nie otrzymuje odsetek od lokaty ani też premii. Ponadto Bank obciąża posiadacza lokaty opłatą z tytułu zerwania lokaty. Jej wysokość zostaje ustalona w dniu złożenia przez Klienta dyspozycji wycofania lokaty.

Profil ryzyka uzależniony jest od warunków danej inwestycji:

- dostępność informacji z danego rynku – rynki, na których występują duża niepewność oraz zmienność, mogą wysyłać do inwestorów sprzeczne informacje, co może powodować zniekształcenie lub całkowity brak informacji, a w konsekwencji może to prowadzić do błędnej decyzji inwestycyjnej;
- ryzyko podatkowe – ryzyko zmiany przepisów podatkowych, powodujące, iż inwestowanie w instrumenty finansowe i produkty finansowe związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi, co może skutkować zmniejszeniem opłacalności inwestycji;
- ryzyko prawne – ryzyko związane ze zmianami prawnymi dotyczącymi regulacji, którym podlegają emitenci lub dystrybutorzy instrumentów lub produktów finansowych;
- ryzyko rynkowe – ryzyko zawsze występujące, a związane z koniunkturą na rynku instrumentów finansowych lub produktów finansowych. Dotyczy niepewności związanej z możliwością zmian w politycznym lub gospodarczym otoczeniu kraju, które mogą skutkować rozchwianiem sytuacji rynkowej i przez to wpłynąć na konkretny sektor, firmę lub instrument czy produkt finansowy. Głównymi czynnikami wrażliwości są: poziom inflacji, stopy procentowej, deficyty budżetowe, poziom bezrobocia, saldo obrotów bieżących, poziom popytu konsumpcyjnego oraz inne czynniki makroekonomiczne. Efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być podjęcie błędnej decyzji o rozpoczęciu lub zakończeniu inwestycji;
- złożoność produktu – dotyczy ryzyka związanego z charakterem produktu oraz związaną z nim dokumentacją. Im bardziej złożony, niestandardowy produkt, tym bardziej złożone będą jego dokumentacja oraz zawarte w niej opisy. W efekcie zrozumienie zasad działania danego produktu może być utrudnione w przypadku skomplikowanej struktury produktu oraz jego dokumentacji.

Wyniki instrumentu finansowego w różnych warunkach rynkowych

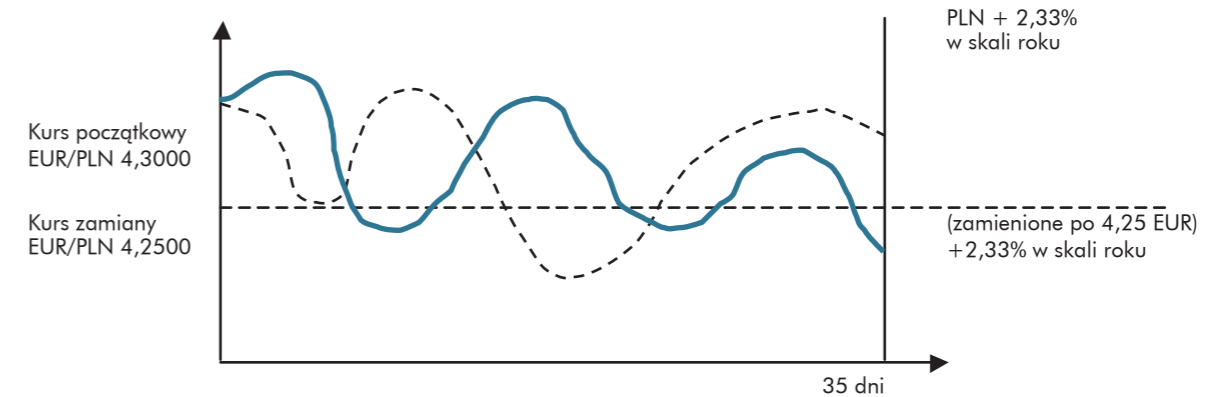
Produkt zakłada gwarancję uzyskania oprocentowania w walucie podstawowej, jednakże ostateczny wynik kapitału (ewentualne przewalutowanie kwoty bazowej) jest uzależniony od rynku walutowego. Oznacza to, że w przypadku pozytywnym waluta podstawowa nie umocniła się do waluty wymiany ponad kurs zamiany, a kapitał wypłacany jest w walucie podstawowej. W przypadku scenariusza pesymistycznego, w momencie gdy waluta podstawowa umocniła się do waluty wymiany ponad kurs zamiany – następuje wypłata odsetek w walucie podstawowej, jednakże zainwestowany kapitał zostaje przewalutowany po kursie zamiany, który jest mniej korzystny niż kurs aktualnie dostępny na rynku walutowym.

Poniżej prezentujemy przykłady wyników w różnych warunkach rynkowych.

Lokata w PLN

Oprocentowanie 2,33% w skali roku

ILUSTRACJA DZIAŁANIA INWESTYCJI

Przykładowy kurs EUR/PLN dla celów ilustracji:

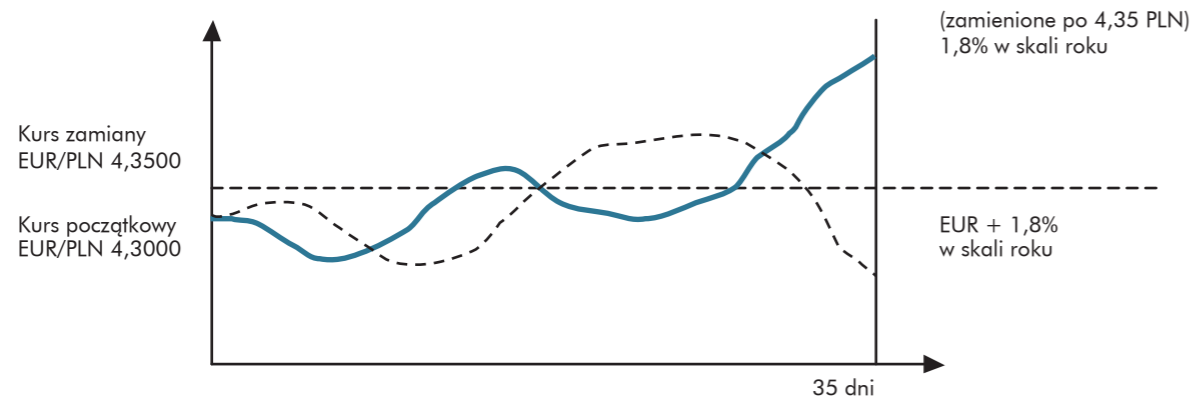
- waluta podstawowa: PLN,
- waluta wymiany: EUR,
- okres: 35 dni,
- kwota: 1 000 000 PLN,
- kurs zamiany: 4,2500 EUR/PLN,
- kurs początkowy: 4,3000 EUR/PLN,
- oprocentowanie: 2,33% w skali roku.

Scenariusz 1	Scenariusz 2
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kurs o godz. 11:00 na 2 dni robocze przed dniem zakończenia lokaty wynosi 4,2600. ■ Kurs 4,2600 jest kursem wyższym niż kurs zamiany (4,2500) i w związku z tym nie dochodzi do przewalutowania. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kurs o godz. 11:00 na 2 dni robocze przed dniem zakończenia lokaty wynosi 4,2400. ■ Kurs 4,2400 jest niższy niż kurs zamiany (4,2500) i w związku z tym następuje przewalutowanie.
Wynik inwestycji: <ul style="list-style-type: none"> ■ Rozliczenie lokaty w walucie podstawowej: 1 000 000 PLN ■ Oprocentowanie: $1\ 000\ 000 \times 2,33\% \times 35\ \text{dni} / 365\ \text{dni} = 2234,25\ \text{PLN}$ (w walucie podstawowej) 	Wynik inwestycji: <ul style="list-style-type: none"> ■ Rozliczenie lokaty w walucie wymiany, przeliczone po ustalonym kursie wymiany: $1\ 000\ 000 / 4,25 = 235\ 294,10\ \text{EUR}$ ■ Oprocentowanie: $1\ 000\ 000 \times 2,33\% \times 35\ \text{dni} / 365\ \text{dni} = 2\ 234,25\ \text{PLN}$ (w walucie podstawowej)

Lokata w EUR

Oprocentowanie 1,8% w skali roku

ILUSTRACJA DZIAŁANIA INWESTYCJI

Przykładowy kurs EUR/PLN dla celów ilustracji:

- waluta podstawowa: EUR,
- waluta wymiany: PLN,
- okres: 35 dni,
- kwota: 1 000 000 EUR,
- kurs zamiany: 4,35 EUR/PLN,
- kurs początkowy: 4,3000 EUR/PLN,
- oprocentowanie: 1,8% w skali roku.

Scenariusz 1	Scenariusz 2
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kurs o godz. 11:00 na 2 dni robocze przed dniem zakończenia lokaty wynosi 4,3200. ■ Kurs 4,3200 jest kursem niższym niż kurs zamiany (4,3500) i w związku z tym nie dochodzi do przewalutowania. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kurs o godz. 11:00 na 2 dni robocze przed dniem zakończenia lokaty wynosi 4,3600. ■ Kurs 4,3600 jest wyższy niż kurs zamiany (4,3500) i w związku z tym następuje przewalutowanie.
Wynik inwestycji:	Wynik inwestycji:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozliczenie lokaty w walucie podstawowej: 1 000 000 EUR ■ Oprocentowanie: $1\,000\,000 \times 1,8\% \times 35 \text{ dni} / 365 \text{ dni} = 1\,726,03 \text{ EUR}$ (w walucie podstawowej) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozliczenie lokaty w walucie wymiany przeliczone po ustalonym kursie: $1\,000\,000 \times 4,3500 = 4\,350\,000 \text{ PLN}$ ■ Oprocentowanie: $1\,000\,000 \times 1,8\% \times 35 \text{ dni} / 365 \text{ dni} = 1\,726,03 \text{ EUR}$ (w walucie podstawowej)

KORZYŚCI:

- oprocentowanie wyższe w stosunku do tradycyjnych lokat bankowych;
- brak spreadu walutowego przy przewalutowaniu;
- brak opłaty za nabycie;
- opieka osobistego dealera walutowego;
- warunkowe ograniczenie ryzyka przewalutowania przez barierę aktywującą;
- waluta wymiany i okres inwestycji są indywidualnie dostosowane do potrzeb Klienta.

WARUNKI NIEZBĘDNE DO ZAŁOŻENIA LOKATY DWUWALUTOWEJ:

- podpisanie Umowy ramowej otwierania i prowadzenia lokat dwuwalutowych;
- zaakceptowanie Regulaminu otwierania i prowadzenia przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A. (dotyczy usług Raiffeisen Polbank w ramach działalności przejętej przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A.) terminowych lokat dwuwalutowych;
- potwierdzenie i akceptacja warunków lokaty.

ZASADY OPODATKOWANIA

W przypadku osób fizycznych Bank pobiera i odprowadza podatek od premii w lokacie dwuwalutowej. Klient nie wykazuje dochodu wynikającego z odsetek z lokaty w rozliczeniu rocznym.

W przypadku premii wypłacanej od środków pieniężnych związanych z wykonywaną przez Klienta działalnością gospodarczą Bank nie pobiera podatku, gdyż Klient opodatkowuje dochód i odprowadza podatek samodzielnie.

Kosztem zawarcia transakcji jest *mark-up* wbudowany w cenę transakcji. Maksymalna wartość *mark-up* wynosi 20% kwoty transakcji. Faktycznie pobrany *mark-up* może być niższy od tej wartości. *Mark-up* jest jednorazowym kosztem zawarcia transakcji.

W związku z transakcjami Bank nie otrzymuje płatności od osób trzecich (zachęt).

W przypadku wycofania lokaty przed uzgodnionym terminem Bank obciąża posiadacza lokaty opłatą z tytułu zerwania lokaty. Jej wysokość zostaje ustalona w dniu złożenia przez Klienta dyspozycji wycofania lokaty.

Poniżej prezentujemy szacunkowe koszty dla przykładowej kwoty 100 000 PLN przy *mark-up* na przykładowym poziomie 5%.

Przykład nr 1.

TRANSAKCJA KOŃCZY SIĘ W PIERWOTNIE USTALONYM TERMINIE ZAKOŃCZENIA TRANSAKCJI

	procentowo (od kwoty transakcji)	kwotowo
Koszty i opłaty związane z instrumentem finansowym (<i>mark-up</i>)	5%	5 000 PLN
Koszty związane z usługami inwestycyjnymi i inwestycjami dodatkowymi	0%	0
Łączne koszty:	5%	5 000 PLN

Zwrot z inwestycji zostanie obniżony o łączne koszty opisane powyżej.

9. LOKATA INWESTYCYJNA

OPIS PRODUKTU

Lokata inwestycyjna jest nowoczesnym produktem inwestycyjnym, którego stopa procentowa może się kształtować znacznie powyżej stopy zwykłego depozytu – jest to lokata strukturyzowana. Lokata inwestycyjna stanowi połączenie bezpieczeństwa depozytu bankowego z korzyściami inwestycji na rynku finansowym. Aby zapewnić Klientowi stuprocentową gwarancję zwrotu kapitału, znaczna część środków jest inwestowana w depozyt utrzymywany w Banku, objęty gwarancją Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w zakresie wynikającym z prawa. Pozostała część kapitału jest lokowana w instrumenty rynku finansowego. Klient, który utrzyma lokatę do ustalonego terminu jej zakończenia, ma gwarancję zwrotu zainwestowanego kapitału, natomiast oprocentowanie lokaty uzależnione jest od wyceny instrumentu, na podstawie którego zbudowana jest inwestycja. Lokata inwestycyjna cechuje się niskim ryzykiem w stosunku do innych produktów, gdyż inwestor ma 100-procentową gwarancję ochrony kapitału w dniu rozliczenia lokaty. Ryzyko lokaty ogranicza się jedynie do możliwości utraty odsetek (dodatkowej premii).

W dniu rozliczenia lokaty inwestor otrzymuje cały zainwestowany kapitał, a w przypadku pomyślnych zmian na rynku – dodatkową premię. Wysokość premii zależy od skali zmian cen obserwowanego instrumentu finansowego.

Wcześniejsze zakończenie lokaty przez Klienta oznacza konieczność poniesienia przez Klienta opłaty za wyjście. Opłata maleje memoriałowo każdego dnia, aż do zera w dniu rozliczenia lokaty. Ponadto Klient otrzyma zwrot części zainwestowanego kapitału, która została zainwestowana w depozyt utrzymywany w Banku. W przypadku wcześniejszego zakończenia lokaty Bank nie wypłaca dodatkowej premii, o ile wstępne warunki zawarcia lokaty inwestycyjnej dla danej emisji nie stanowią inaczej.

W momencie zawierania lokaty inwestor może samodzielnie decydować o wariancie inwestycji (tryb indywidualny) lub złożyć lokatę w ramach subskrypcji prowadzonych przez Bank.

KORZYŚCI:

- możliwość uzyskania ponadprzeciętnych zysków,
- brak opłaty subskrypcyjnej,
- brak opłaty za zarządzanie,
- 100% gwarancji kapitału w dacie zakończenia lokaty,
- krótki, średni lub długi okres inwestycyjny.

GŁÓWNE POTENCJALNE RODZAJE RYZYKA INWESTYCJI

Założenie lokaty inwestycyjnej związane jest z ryzykiem rynkowym. Profil ryzyka uzależniony jest od warunków danej emisji. Do głównych rodzajów ryzyka należą:

- dostępność informacji z danego rynku – rynki, na których występuje duża niepewność oraz zmienność mogą wysłać do inwestorów sprzeczne informacje, co może powodować zniekształcenie lub całkowity brak informacji, a w konsekwencji może to prowadzić do błędnej decyzji inwestycyjnej;
- ryzyko płynności – wcześniejsze wyjście z produktu oznacza poniesienie przez Klienta opłaty za wyjście, która wiąże się z utratą zainwestowanego kapitału; opłata maleje memoriałowo każdego dnia, aż do zera w dniu rozliczenia lokaty. W przypadku wcześniejszego zakończenia lokaty Bank nie wypłaca dodatkowej premii, o ile wstępne warunki zawarcia lokaty inwestycyjnej dla danej emisji nie stanowią inaczej;
- ryzyko podatkowe – ryzyko zmiany przepisów podatkowych, powodujące, iż inwestowanie w instrumenty i produkty finansowe związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi, co może skutkować zmniejszeniem opłacalności inwestycji;
- ryzyko prawne – ryzyko związane ze zmianami prawnymi dotyczącymi regulacji, którym podlegają emitenci lub dystrybutorzy instrumentów bądź produktów finansowych;
- ryzyko rynkowe – ryzyko zawsze występujące, a związane z koniunkturą na rynku instrumentów lub produktów finansowych; dotyczy niepewności związanej z możliwością zmian w politycznym lub gospodarczym otoczeniu kraju, które mogą skutkować rozchwianiem sytuacji rynkowej i przez to wpłynąć na konkretny sektor, firmę lub instrument bądź produkt finansowy. Głównymi czynnikami wrażliwości są: poziom inflacji, stopy procentowej, deficyty budżetowe, poziom bezrobocia, saldo obrotów bieżących, poziom popytu konsumpcyjnego oraz inne czynniki makroekonomiczne. Efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być podjęcie błędnej decyzji o rozpoczęciu lub zakończeniu inwestycji;
- ryzyko stopy procentowej – ryzyko niestabilności stóp procentowych, powodujące trudność oceny dochodowości inwestycji dla instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub powiązanych z wysokością stóp procentowych. Efektem nieuwzględnienia tego ryzyka może być inwestycja w papiery dłużne o stałym oprocentowaniu, podczas gdy lepsze efekty uzyskuje się, inwestując w papiery o zmiennym oprocentowaniu;
- złożoność produktu – wynika z charakteru produktu oraz związanej z nim dokumentacji; im bardziej złożony, niestandardowy jest produkt, tym bardziej złożone będą również jego dokumentacja oraz zawarte w niej opisy; w efekcie zrozumienie zasad działania danego produktu może być utrudnione.

ZASADY OPODATKOWANIA

Bank pobiera i odprowadza podatek od premii w lokacie inwestycyjnej. Klient nie wykazuje dochodu wynikającego z odsetek z lokaty w rozliczeniu rocznym.

W przypadku premii wypłacanej od środków pieniężnych związanych z wykonywaną przez Klienta działalnością gospodarczą Bank nie pobiera podatku, gdyż Klient opodatkowuje dochód i odprowadza podatek samodzielnie.

Wyniki instrumentu finansowego w różnych warunkach rynkowych

Cechą charakterystyczną lokat inwestycyjnych jest wypłata 100% zainwestowanego kapitału w dniu rozliczenia lokaty bez względu na warunki na rynku walutowym lub stóp procentowych w dniu jej

zapadalności. Każda lokata inwestycyjna składa się z wbudowanej strategii inwestycyjnej, której zadaniem jest wypłata warunkowego kuponu. Bez względu na scenariusz rynkowy Klient ma zagwarantowaną pełną wypłatę wpłaconego na początku kapitału, ale tylko w momencie dotrzymania lokaty inwestycyjnej do jej końca. W pozytywnym scenariuszu rynkowym Klient otrzyma wypłatę z kuponu.

10. OBLIGACJE KOMERCYJNE

OPIS PRODUKTU

Obligacje komercyjne są papierami wartościowymi emitowanymi przez podmioty gospodarcze w złotych lub innej walucie w celu pozyskania środków finansowych bezpośrednio z rynku pieniężnego i kapitałowego. Terminy emisji wynoszą od miesiąca do kilku lat, przy czym – zależnie od potrzeb emitenta – emisji obligacji dokonuje się w seriach, w ramach tzw. programów emisji. Świadczenie i termin jego spełnienia określone są w warunkach emisji obligacji, natomiast informacje o emitentach zawarte są w stosownych dokumentach informacyjnych i załączonych do nich sprawozdaniach finansowych emitentów. Istnieje również możliwość zorganizowania tzw. emisji zamkniętej, czyli proponowania obligacji wskazanym przez emitenta inwestorom.

EMITENTAMI MOGĄ BYĆ:

- podmioty prowadzące działalność gospodarczą i posiadające osobowość prawną oraz spółki komandytowo-akcyjne,
- jednostki samorządu terytorialnego.

CECHY EMITOWANYCH OBLIGACJI KOMERCYJNYCH

- obligacje zerokuponowe lub dyskontowe (najczęściej przy krótkich terminach zapadalności) bądź kuponowe o stałej lub zmiennej stopie procentowej (dominują przy dłuższych terminach zapadalności),
- emitowane w złotych lub w walutach obcych,
- terminy zapadalności od miesiąca do kilku lat,
- obligacje zabezpieczone (gwarancja, hipoteka, zabezpieczenia rzeczowe i inne) lub obligacje niezabezpieczone,
- obligacje zdematerializowane lub niemające formy dokumentu.

KORZYŚCI DLA KLIENTA

- dywersyfikacja form lokowania nadwyżek finansowych,
- atrakcyjna dochodowość, przewyższająca rentowność lokat czy papierów skarbowych (oprocentowanie zależy m.in. od kondycji emitenta i sytuacji rynkowej),
- możliwość dopasowania rodzaju obligacji (zabezpieczone lub niezabezpieczone) do akceptowanego przez inwestora poziomu ryzyka,
- elastyczność inwestycji – możliwość dopasowania terminów zapadalności do przepływów pieniężnych inwestora,
- w przypadku obligacji notowanych w obrocie zorganizowanym – możliwość odsprzedaży obligacji na rynku wtórnym i odzyskania płynnych środków bez konieczności utraty narosłych odsetek,
- wygoda i łatwość w zawieraniu transakcji przez telefon.

GŁÓWNE POTENCJALNE RODZAJE RYZYKA INWESTYCJI

Do głównych czynników ryzyka należą:

- ryzyko kredytowe emitenta, czyli jego zdolność do terminowej obsługi zadłużenia; brak zdolności emitenta do terminowego regulowania zobowiązań z tytułu obligacji może skutkować utratą części lub całości zainwestowanego kapitału;
- ryzyko płynności – ceny papierów wartościowych mogą podlegać znacznym wahaniom, w zależności od kształtowania się relacji podaży do popytu. Istnieje ryzyko, iż inwestor posiadający papiery wartościowe emitenta nie będzie mógł ich zbyć w dowolnym terminie, w liczbie przez siebie zakładanej i po satysfakcjonującej cenie. Istnieje ryzyko poniesienia ewentualnych strat wynikających ze sprzedaży papierów wartościowych emitenta po cenie niższej, niż wyniosła cena ich nabycia;
- czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim emitent prowadzi działalność;

- czynniki ryzyka związane bezpośrednio z działalnością emitenta;
- ryzyko stopy procentowej wynikające z sytuacji polityczno-gospodarczej (głównie przy inwestycji w obligacje długoterminowe o stałym oprocentowaniu);
- ryzyko walutowe w przypadku emisji nominowanych w walutach obcych;
- ryzyko umorzenia lub konwersji zobowiązań może występować w odniesieniu do papierów wartościowych, których emitentami są banki lub inne instytucje kredytowe; w warunkach przewidzianych ustawą o bankowym funduszu gwarancyjnym może dojść do zastosowania instrumentu umorzenia lub konwersji zobowiązań, tj. w szczególności do umorzenia zobowiązań Banku lub instytucji kredytowej Banku wynikających z transakcji bądź do zamiany ich na inne instrumenty, w związku z czym Klient może nie otrzymać płatności opisanych w warunkach zawartych transakcji.

ZASADY OPODATKOWANIA

Osoby fizyczne

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest kwota faktycznie otrzymanych odsetek i/lub dyskonto rozumiane jako różnica pomiędzy ceną wykupu a ceną nabycia (bez względu na to, czy dane papiery wartościowe zostały nabyte na rynku pierwotnym – od emitenta, czy na rynku wtórnym). W przypadku odpłatnego zbycia Obligacji Komercyjnych dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną nabycia pomniejszona o koszty przeprowadzenia transakcji.

Osoby prawne

Stawka podatku wynosi 19%. Otrzymane odsetki podlegają opodatkowaniu w momencie ich faktycznego uzyskania. W przypadku odpłatnego zbycia obligacji komercyjnych lub ich wykupu przez emitenta dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica między ceną uzyskaną ze zbycia obligacji komercyjnych lub kwotą uzyskaną z tytułu wykupu obligacji przez emitenta a ceną nabycia tych obligacji, pomniejszona o koszty przeprowadzenia transakcji. W przypadku nierezydentów poboru podatku dokonuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przykład obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Klient zakupił na rynku wtórnym obligację korporacyjną 5-letnią kuponową. Zapłacił za nią (cena brudna) 1005 zł. W wyniku pogorszenia się sytuacji finansowej emitenta ceny obligacji spadły do 980 zł. Inwestor ponosi stratę w wysokości: $1005 - 980 = 25$ zł, co stanowi stratę równą 2,48% wartości portfela.

11. OBLIGACJE SKARBOWE

OPIS PRODUKTU

Obligacje skarbowe to dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, który jest jednocześnie gwarantem wykupu obligacji. Środki uzyskane z emisji obligacji przeznaczone są na sfinansowanie wydatków publicznych. Obligacje skarbowe emitowane są zarówno w postaci dyskontowej, jak i z oprocentowaniem płatnym w postaci kuponu. Mogą być nabywane na rynku zarówno pierwotnym, jak i wtórnym. Instrument ten służy do lokowania nadwyżek finansowych w średnim i długim horyzoncie czasowym.

KORZYŚCI:

- dywersyfikacja form lokowania nadwyżek finansowych,
- wyższa rentowność z inwestycji niż na depozytach,
- wysoka płynność na rynku wtórnym,
- możliwość wykorzystania jako zabezpieczenie w transakcjach kredytowych.

GŁÓWNE POTENCJALNE RODZAJE RYZYKA INWESTYCJI

Główne rodzaje ryzyka związane z inwestowaniem w obligacje skarbowe to:

- ryzyko powiązane ze zdolnością regulowania zobowiązań przez emitenta, czyli Skarb Państwa;
- ryzyko stopy procentowej (związane ze zmiennością na rynkach finansowych i przejawiające się w zmianach ceny pieniądza), które wynika z sytuacji polityczno-gospodarczej;

- ryzyko płynności – ceny na rynku wtórnym mogą podlegać znacznym wahaniom. W przypadku sprzedaży przed terminem zapadalności istnieje ryzyko, iż inwestor posiadający obligacje skarbowe nie będzie mógł ich zbyć w dowolnym terminie, w liczbie przez siebie zakładanej i po satysfakcjonującej cenie. Istnieje ryzyko poniesienia ewentualnych strat, wynikających ze sprzedaży obligacji skarbowych po cenie niższej, niż wyniosła cena ich nabycia.

ZASADY OPODATKOWANIA

Osoby fizyczne

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest kwota faktycznie otrzymanych odsetek i/lub dyskonto, rozumiane jako różnica pomiędzy ceną wykupu a ceną nabycia (bez względu na to, czy dane papiery wartościowe zostały nabyte na rynku pierwotnym – od emitenta – czy na rynku wtórnym). W przypadku odpłatnego zbycia obligacji skarbowych dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną nabycia, pomniejszona o koszty przeprowadzenia transakcji.

Osoby prawne

Stawka podatku wynosi 19%. Otrzymane odsetki podlegają opodatkowaniu w momencie ich faktycznego uzyskania. W przypadku odpłatnego zbycia obligacji skarbowych lub ich wykupu przez emitenta dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica między ceną uzyskaną ze zbycia obligacji skarbowych lub kwotą uzyskaną z tytułu wykupu obligacji przez emitenta a ceną nabycia tych obligacji, pomniejszona o koszty przeprowadzenia transakcji.

Przykład obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Klient zakupił na rynku wtórnym obligację dyskontową po cenie 95 zł (cena nominalna obligacji wynosi 100 zł). Po kilku miesiącach decyduje się sprzedać obligację na rynku wtórnym. Wskutek zmian stóp procentowych cena obligacji spada do 90 zł. Klient ponosi stratę w wysokości $95 - 90 = 5$ zł, co stanowi stratę równą 5,26% wartości portfela.

12. OPCJE

Opcje (tak jak kontrakty terminowe są instrumentem pochodnym) to umowa między dwiema stronami (inwestorami), z których jeden jest wystawcą opcji, a drugi – nabywcą. Możemy wyróżnić dwa rodzaje opcji: opcje kupna (CALL) i opcje sprzedaży (PUT).

O inwestorze, który kupił, mówi się, że nabył opcję kupna lub sprzedaży, a o sprzedającym – że wystawił opcję kupna lub sprzedaży. Może on ją utrzymać do dnia wykonania opcji lub też wycofać się z rynku (zamknąć pozycję) przed tym terminem.

Istotą inwestowania w tego typu instrumenty finansowe jest możliwość osiągnięcia zysków przy wzroście instrumentu bazowego, jaką dają: nabycie opcji kupna oraz wystawienie opcji sprzedaży. Nabycie opcji sprzedaży oraz wystawienie opcji kupna umożliwia osiągnięcie zysku przy spadku instrumentu bazowego.

Maksymalny zysk Klienta zajmującego pozycję długą na opcjach jest nieograniczony, podczas gdy maksymalny zysk Klienta zajmującego pozycję krótką to równowartość otrzymanej w momencie otwierania pozycji premii. Klient otwierający pozycję długą na opcjach musi zapłacić premię. Klient otwierający pozycję krótką na opcjach wnosi depozyt zabezpieczający. Minimalną wartość depozytu wnoszonego do firmy inwestycyjnej określa właściwa izba rozrachunkowa, którą dla obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie jest KDPW_CCP i która rozlicza i gwarantuje wszystkie zawarte na rynku transakcje.

Na wartość opcji wpływają:

- wysokość stóp procentowych – wzrost stopy procentowej wolnej od ryzyka prowadzi do spadku cen opcji sprzedaży i wzrostu wartości opcji kupna,
- czas pozostający do wygaśnięcia opcji – im dłuższy czas pozostający do wygaśnięcia opcji, tym większa wartość czasowa opcji,
- cena instrumentu bazowego – im wyższa cena instrumentu bazowego, tym wyższa wartość opcji kupna lub tym niższa wartość opcji sprzedaży, cena wykonania – cena, po jakiej nabywca opcji kupna może nabyć instrument bazowy opcji, lub cena, po jakiej nabywca opcji sprzedaży może sprzedać opcje sprzedaży,
- zmienność ceny instrumentu podstawowego – miara niepewności odnośnie do przyszłych zmian tej ceny.

Opcje kupna stanowią dla nabywcy prawo do kupna instrumentu finansowego po z góry określonej cenie (kurs wykonania) oraz na warunkach z góry określonych. Inwestor może z tego prawa nie skorzystać i nie kupować instrumentu bazowego.

Inwestor, kupując opcję sprzedaży, otrzymuje prawo do sprzedaży instrumentu bazowego, jednak nie musi z niego skorzystać. Drugą stroną transakcji z nabywcą opcji (kupna lub sprzedaży) jest wystawca opcji (kupna lub sprzedaży).

W przypadku opcji na indeks giełdowy WIG20 mówimy o europejskim stylu wykonania.

Przez opcje kupna o europejskim stylu wykonania rozumie się zobowiązanie wystawcy opcji wobec nabywcy opcji do wypłacenia kwoty rozliczenia w dniu wygaśnięcia opcji. Kwota rozliczenia wyznaczana jest jako różnica pomiędzy ceną rozliczeniową (kurs rozliczeniowy pomnożony przez mnożnik) a ceną wykonania (kurs wykonania pomnożony przez mnożnik).

Przez opcje sprzedaży o europejskim stylu wykonania rozumie się zobowiązanie wystawcy opcji wobec nabywcy opcji do wypłacenia kwoty rozliczenia w dniu wygaśnięcia opcji. Kwota rozliczenia wyznaczana jest jako różnica pomiędzy ceną wykonania a ceną rozliczeniową.

Nabywca dokonuje zapłaty za opcję w formie premii opcyjnej, czyli ceny opcji na rynku. Środki te trafiają do wystawcy, który jest z kolei zobowiązany do wniesienia depozytu zabezpieczającego w celu gwarancji dojścia umowy do skutku. Wysokość depozytu jest określana przez izbę rozliczeniową. Wystawca jest zobowiązany do jego uzupełnienia w przypadku spadku poniżej określonego poziomu.

Od długich pozycji w opcjach (transakcji kupna opcji) nie jest pobierany depozyt zabezpieczający. Inwestor jest zobowiązany do opłacenia premii opcyjnej.

Potencjalna strata nabywającego opcję jest ograniczona do wysokości premii opcyjnej. Jego potencjalny zysk jest nieograniczony. Potencjalna strata wystawiającego opcję jest nieograniczona, natomiast zysk jest ograniczony do wysokości premii.

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- szansa na atrakcyjne zyski,
- możliwość osiągania zysków w czasie zarówno wzrostów, jak i spadków,
- elastyczność w tworzeniu portfeli inwestycyjnych,
- płynność – możliwość kupna lub sprzedaży na rynku regulowanym,
- określone ryzyko dla nabywcy – strata nie może przekroczyć wartości premii zapłaconej za opcję,
- zakup opcji nie wiąże się z żadnym zobowiązaniem i utrzymywaniem depozytów zabezpieczających,
- możliwość wykorzystania dźwigni finansowej,
- możliwość wykorzystania do zabezpieczenia pozycji na rynku akcji,
- wygoda i łatwość w zawieraniu transakcji przez Internet lub telefon,
- dostępność wielu serii opcji kupna i opcji sprzedaży o różnych kursach wykonania i różnych terminach wygaśnięcia.

GŁÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

Z inwestowaniem w opcje związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla instrumentu bazowego, na który dany kontrakt opcyjny opiewa. Poza tym mogą wystąpić następujące czynniki ryzyka:

- ryzyko płynności – możliwość zawarcia transakcji może być ograniczona ze względu na brak drugiej strony transakcji;
- ryzyko rynkowe – związane jest ze zmianami kursów opcji, które zależą przede wszystkim od wartości instrumentu bazowego i jego zmienności; dodatkowo jest ono potęgowane przez efekt dźwigni finansowej, dlatego też relatywnie małe wahania kursów instrumentu bazowego mają proporcjonalnie większy wpływ na wartość pozycji w opcjach;
- ryzyko związane z upływem czasu – cena opcji zależy od czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia opcji; zbliżanie się terminu wygaśnięcia opcji może powodować spadek wartości opcji nawet przy niezmiennym poziomie ceny instrumentu bazowego;
- ryzyko nieograniczonej straty – w przypadku wystawienia opcji występuje zagrożenie, że strata może być nieograniczona.

ZASADY OPODATKOWANIA

Stawka podatku wynosi 19%. Dochodem podlegającym opodatkowaniu jest: w przypadku premii otrzymanej – kwota należnej premii opcyjnej, a w przypadku dochodu z realizacji – różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. W przypadku nierezydentów rozliczenia dokonuje się w kraju rezydencji, z uwzględnieniem przepisów umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (certyfikat rezydencji).

Przykład nr 1 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Jest to przykład zajęcia pozycji długiej – wielkość straty ograniczona do zapłaconej premii.

Inwestor kupuje opcje CALL z ceną wykonania 1 000 zł. Cena rynkowa w momencie wykonania instrumentu bazowego wynosi 800 zł. Cena opcji (premia) wynosi 100 zł. W tym przypadku opcja CALL nie zostanie wykonana, bo cena rynkowa instrumentu bazowego jest niższa od ceny wykonania. Strata z takiej inwestycji równa się 100 zł i jest równa zapłaconej premii opcyjnej.

Przykład nr 2 obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Teoretycznie nieograniczona wielkość straty, większa niż wniesiony depozyt zabezpieczający, w przypadku zajęcia pozycji krótkiej.

Inwestor postanowił wystawić opcję sprzedaży o kursie wykonania 2 400 punktów. Inwestor, sprzedając powyższą opcję po cenie 180 punktów, był zobowiązany do złożenia depozytu zabezpieczającego w wysokości 2 463,86 zł (dodatkowo inwestor zapłacił prowizję). Na koniec dnia kurs opcji wyniósł 214 punktów (w przypadku odkupienia opcji inwestor straciłby 34 punkty, czyli 340 zł). Na następną sesję obowiązywał depozyt w wysokości 3 630,37 zł, co było związane ze znaczną zmianą czynników wpływających na wycenę opcji, dlatego inwestor musiał dokonać dopłaty w wysokości 1 166,51 zł (3 630,37 zł - 2 463,86 zł = 1 166,51 zł).

13. UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM (PRODUKT FUNDUSZOWY)

Ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe (UFK) nie są objęte regulacją MiFID ani MiFID II, ani środkami ochrony inwestora z nich wynikającymi.

OPIS PRODUKTU

Inwestor, kupując ubezpieczenie, uzyskuje ochronę ubezpieczeniową zgodnie z właściwymi ogólnymi warunkami ubezpieczenia. Inwestor może wskazać uprawnione osoby, które w razie jego śmierci otrzymają świadczenie w wysokości określonej w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Celem produktu jest zaoferowanie Klientowi dostępu do funduszy różnych TFI, przy jednoczesnym umożliwieniu mu dokonywania bezpodatkowych konwersji z wykorzystaniem pełnej palety dostępnych funduszy.

Ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy (UFK) jest to wydzielona, odrębnie inwestowana część aktywów towarzystwa ubezpieczeń na życie. W przypadku większości UFK środki są alokowane w fundusze inwestycyjne, co pozwala na wskazanie Klientowi odpowiednika UFK wśród funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO) – jednostki UFK i FIO mają wtedy taką samą wycenę, a przez to i wzrost lub spadek wartości.

Bank może oferować ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym w formie ubezpieczenia indywidualnego.

ROLA BANKU W PROCESIE OFEROWANIA PRODUKTU

W przypadku indywidualnego ubezpieczenia na życie Bank pełni funkcję agenta ubezpieczeniowego, który świadczy usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego w imieniu i na rzecz towarzystwa ubezpieczeniowego na życie. W przypadku ubezpieczenia zawartego w formie indywidualnej ubezpieczającym jest bezpośrednio Klient, nie Bank.

CECHY UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM

- umowa zawierana jest na czas nieokreślony lub określony w zależności od parametrów produktu,
- za składki wpłacone przez Klienta kupowane są jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,
- Klient może wybrać produkt ze składką jednorazową lub regularną (o ile wybór taki jest przewidziany dla danego ubezpieczenia),
- Klient ma możliwość dokonywania wpłat dodatkowych, o ile ogólne warunki ubezpieczenia nie stanowią inaczej,
- szczegółowe informacje znajdują się w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

KORZYŚCI:

- korzyści podatkowe w postaci odroczenia podatku od zysków kapitałowych,
- wyłączenie z egzekucji sądowej 75% świadczenia, z wyjątkiem roszczeń alimentacyjnych oraz składki należnej ZUS z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- szansa na atrakcyjne zyski,
- dostępność portfeli modelowych będącymi UFK zarządzanych przez ekspertów (zarządzający, budując portfel modelowy, korzysta z dostępnych w produkcie funduszy inwestycyjnych, a w przypadku braku możliwości spełnienia polityki inwestycyjnej ma także możliwość włączenia do portfeli instrumentów finansowych, które nie są dostępne bezpośrednio w produkcie),
- dywersyfikacja – możliwość wyboru spośród szerokiej gamy UFK w różne typy instrumentów finansowych na rynkach krajowych i zagranicznych,
- możliwość regularnego inwestowania nawet niewielkich kwot,
- łatwość zawierania transakcji,
- bieżąca wycena stanu aktywów,
- ochrona ubezpieczeniowa w przypadku śmierci ubezpieczonego lub innych zdarzeń ubezpieczeniowych,
- możliwość wyznaczenia uposażonych,
- gwarancja Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w przypadku upadłości ubezpieczyciela – w wysokości 50% wiarytelności, do kwoty nie większej niż równowartość w złotych 30 000 euro.

GŁÓWNE RODZAJE RYZYKA

Główne rodzaje ryzyka związane z inwestycjami w ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe to:

- ryzyko upadłości firmy (ubezpieczyciela) – niepewność związana z przepływami finansowymi firmy w związku z prowadzoną przez nią działalnością;
- ryzyko finansowe – niepewność co do sposobu, w jaki firma finansuje prowadzoną przez siebie działalność;
- ryzyko płynności – niepewność związana z możliwością szybkiego wyjścia z dokonanej inwestycji po cenie nieodbiegającej znacznie od ceny rynkowej;
- ryzyko rynkowe – niepewność związana z możliwością zmian w politycznym lub gospodarczym otoczeniu kraju, które mogą skutkować rozchwianiem sytuacji rynkowej, a przez to wpłynąć na konkretny sektor, firmę lub instrument finansowy;
- ryzyko inwestycyjne – ryzyko poniesienia strat wynikających ze spadku wartości jednostek uczestnictwa UFK;
- ryzyko utraty kapitału – wiąże się z możliwością utraty zainwestowanego kapitału w negatywnych warunkach rynkowych.

Szczegółowe informacje na temat rodzajów ryzyka zawarte są w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

ZASADY OPODATKOWANIA

Przedmiotem i podstawą opodatkowania jest różnica pomiędzy wypłaconą kwotą a sumą przekazanych na ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy składek. Podatek od zysku jest pobierany przez towarzystwo ubezpieczeń na życie przy wypłacie środków. Klient nie wykazuje podatku w zeznaniu rocznym.

Nierezydent może być zobligowany do zadeklarowania świadczenia ubezpieczeniowego do opodatkowania w kraju rezydencji, na podstawie przepisów lokalnych.

14. UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM (PRODUKT STRUKTURYZOWANY)

Ubezpieczenia strukturyzowane nie są objęte regulacją MiFID ani MiFID II ani środkami ochrony inwestora wynikającymi z tych regulacji.

OPIS PRODUKTU

Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (produkt strukturyzowany), zwane dalej ubezpieczeniem, to nowoczesny produkt inwestycyjny, zapewniający ochronę kapitału na ustalonym poziomie i dający przy tym możliwość otrzymania zysku przewyższającego odsetki z lokat bankowych. Dzięki swej konstrukcji oferuje indywidualnym inwestorom możliwość dostępu do rynków, na których zwykle inwestują tylko zamożni Klienci.

Ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy (UFK) jest to wydzielona, odrębnie inwestowana część aktywów towarzystwa ubezpieczeń na życie. W przypadku większości funduszy środki są alokowane w aktywa bazowe, zwane dalej aktywem bazowym, np. kursy walut, stopy procentowe, indeksy giełdowe lub towary.

Rentowność ubezpieczenia uzależniona jest od zmiany wartości aktywa bazowego np. kursu walut, stopy procentowej, indeksu giełdowego lub towaru. W swojej konstrukcji produkt składa się najczęściej z:

- części gwarantowanej – inwestor otrzymuje gwarancję wypłaty na koniec trwania ubezpieczenia kapitału w umówionej wysokości,
- części opcyjnej – powiązanej z rynkiem instrumentu bazowego, dzięki której inwestor może osiągnąć dodatkowy zysk.

Inwestor, kupując ubezpieczenie, uzyskuje ochronę ubezpieczeniową zgodnie z właściwymi ogólnymi warunkami ubezpieczenia. Inwestor może wskazać uprawnione osoby, które w razie jego śmierci otrzymają świadczenie w wysokości określonej w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

Po zakończeniu inwestycji inwestor otrzymuje określony poziom wpłaconej składki (poziom gwarancji określają ogólne warunki ubezpieczenia) i w przypadku pomyślnych zmian wartości instrumentu bazowego – także dodatkową premię, uzależnioną od skali tych zmian. Bank może oferować ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym w formie ubezpieczenia indywidualnego.

ROLA BANKU W PROCESIE OFEROWANIA PRODUKTU

W przypadku indywidualnego ubezpieczenia na życie Bank pełni funkcję agenta ubezpieczeniowego, który świadczy usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego w imieniu i na rzecz towarzystwa ubezpieczeniowego na życie. W przypadku ubezpieczenia zawartego w formie indywidualnej ubezpieczającym jest bezpośrednio Klient, nie Bank. Klient może ubezpieczyć swoje życie lub osoby trzeciej (o ile ogólne warunki ubezpieczenia nie stanowią inaczej).

CECHY UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM

- umowa zawierana jest na czas z góry określony,
- produkt ze składką jednorazową, za którą kupowane są jednostki UFK,
- szczegółowe informacje znajdują się w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

KORZYŚCI:

- możliwość uzyskania ponadprzeciętnych zysków,
- brak opłaty wstępnej (o ile ogólne warunki ubezpieczenia nie przewidują inaczej),
- brak opłaty za zarządzanie (o ile ogólne warunki ubezpieczenia nie przewidują inaczej),
- brak opłaty za wcześniejsze rozwiązanie umowy (o ile ogólne warunki ubezpieczenia nie przewidują inaczej),
- ochrona kapitału w dacie zakończenia inwestycji (poziom ochrony określony w ogólnych warunkach ubezpieczenia), brak podatku od zysków kapitałowych, przejrzystość inwestycji, możliwość zdywersyfikowania portfela aktywów poprzez inwestowanie na różnych rynkach finansowych: walutowym, kapitałowym czy towarowym,
- możliwość wyznaczenia uposażonych,
- gwarancja Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w przypadku upadłości ubezpieczyciela –

- w wysokości 50% wierzytelności, do kwoty nie większej niż równowartość w złotych 30 000 euro,
- wyłączenie z egzekucji sądowej 75% świadczenia, z wyjątkiem roszczeń alimentacyjnych oraz składki należnej ZUS z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

GLÓWNE RODZAJE RYZYKA

Główne rodzaje ryzyka związane z inwestycjami w Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe:

- ryzyko upadłości firmy (ubezpiezyciela i emitenta instrumentu pochodnego) – niepewność związana z przepływami finansowymi firmy; w związku z prowadzoną przez nią działalnością;
- ryzyko finansowe – niepewność co do sposobu, w jaki firma finansuje prowadzoną przez siebie działalność;
- ryzyko płynności – niepewność związana z możliwością szybkiego wyjścia z dokonanej inwestycji po cenie nieodbiegającej znacznie od ceny rynkowej;
- ryzyko rynkowe – niepewność związana z możliwością zmian w politycznym lub gospodarczym otoczeniu kraju, które mogą skutkować rozchwianiem sytuacji rynkowej, a przez to wpłynąć na konkretny sektor, firmę lub instrument finansowy;
- ryzyko inwestycyjne – ryzyko poniesienia strat wynikających ze spadku wartości jednostek uczestnictwa UFK (ryzyko aktywa bazowego inwestycji);
- ryzyko utraty kapitału – wiąże się z możliwością utraty części lub całości kapitału w negatywnych warunkach rynkowych; w przypadku wcześniejszego wyjścia z inwestycji (wykupu polisy) kwota wykupu może być niższa od kwoty wpłaconej przez Klienta.

Szczegółowe informacje na temat rodzajów ryzyka zawarte są w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

ZASADY OPODATKOWANIA

Przedmiotem i podstawą opodatkowania jest różnica pomiędzy wypłaconą kwotą a sumą przekazanych na ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy składek. Podatek od zysku jest pobierany przez towarzystwo ubezpieczeń na życie przy wypłacie środków. Klient nie wykazuje podatku w zeznaniu rocznym.

Nierezydent może być zobligowany do zadeklarowania świadczenia ubezpieczeniowego do opodatkowania w kraju rezydencji, na podstawie przepisów lokalnych.

15. WARRANTY

Warranty są papierami wartościowymi z grupy instrumentów pochodnych, notowanymi na rynku kasowym. Ich wycena zależy od ceny lub wartości tzw. instrumentu bazowego. Instrumentem bazowym mogą być akcje, obligacje, indeksy giełdowe, kursy walut, towary czy też wartości stóp procentowych. Warranty, w odróżnieniu od opcji, posiadają określonego emitenta – wystawcę instrumentu, którym jest osoba prawna. Liczba wystawionych warrantów jest ograniczona do konkretnej liczby określonej dla danej serii.

Warranty umożliwiają inwestorom osiągnięcie zysków poprzez korzystanie z efektu dźwigni finansowej – zarówno gdy cena instrumentu bazowego rośnie (warrant typu kupna, CALL), jak i gdy ona spada (warrant typu sprzedaży, PUT). Zachowanie instrumentu bazowego oraz jego zmienność mają znaczący wpływ na wycenę warrantu.

Mechanizm dźwigni finansowej wbudowany w konstrukcję warrantu nie powoduje podwyższonego ryzyka dla nabywcy warrantu. Maksymalna strata z tytułu nabycia warrantu jest równa kwocie przeznaczanej na zakup warrantów.

Warrant daje prawo – ale nie zobowiązuje – do nabycia bądź sprzedaży instrumentu bazowego po określonej cenie wykonania (tzw. *strike*) podczas całego okresu życia instrumentu (warrant typu amerykańskiego) lub w określonym z góry momencie (warrant typu europejskiego).

KORZYŚCI DLA KLIENTA:

- szansa na atrakcyjne zyski,
- możliwość osiągania zysków w czasie zarówno wzrostów, jak i spadków,
- płynność – możliwość kupna lub sprzedaży na rynku regulowanym,
- warrant jest prawem, a nie zobowiązaniem inwestora – właściciel warrantu jest w pozycji uprzywilejowanej,
- mogą służyć do zabezpieczenia pozycji na rynku akcji,

- wygoda i łatwość w zawieraniu transakcji przez Internet lub telefon,
- możliwość tworzenia wielu ciekawych strategii inwestycyjnych.

GLÓWNE CZYNNIKI RYZYKA

Warranty umożliwiają osiąganie ponadprzeciętnych zysków, niosąc jednocześnie ze sobą ryzyko całkowitej utraty kapitału. Poza zachowaniem ceny instrumentu bazowego, na cenę warrantu mają wpływ takie czynniki jak zmienność kursu instrumentu bazowego, dywidenda, stopa procentowa czy wartość czasu. Z powodu ich złożoności i zastosowanej dźwigni finansowej warranty są instrumentami dla doświadczonych inwestorów, stale monitorujących ich zachowanie. Do głównych rodzajów ryzyka należą:

- ryzyko kredytowe – ryzyko wypłacalności wystawcy warrantu;
- ryzyko płynności – warranty opcyjne charakteryzują się niską płynnością obrotu;
- ryzyko rynkowe – ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku kursu warrantu;
- ryzyko ceny wykonania – w terminie wykonania warrantu cena wykonania warrantu kupna może być wyższa od ceny instrumentu bazowego lub cena wykonania warrantu sprzedaży może być niższa od ceny wykonania warrantu;
- ryzyko dodatkowych zobowiązań – posiadanie warrantu kupna w przypadku rozliczenia przez dostawę powoduje dodatkowe zobowiązanie z tytułu nabycia instrumentu bazowego.

ZASADY OPODATKOWANIA

Stawka podatku wynosi 19%. W przypadku odpłatnego zbycia dochodem podlegającym opodatkowaniu jest różnica między ceną uzyskaną ze zbycia warrantu a ceną jego nabycia, pomniejszona o koszty transakcji. Klient rozlicza się samodzielnie na podstawie informacji PIT-8C otrzymanej od Banku. Nierezydenci dokonują rozliczenia w kraju rezydencji, z uwzględnieniem przepisów umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (certyfikat rezydencji).

Przykład obliczania wysokości straty poniesionej w wyniku zawarcia transakcji przy niekorzystnych warunkach rynkowych

Emitent warrantu jest zobowiązany do wypłacenia właścicielom warrantów kwoty rozliczenia. W przypadku warrantu kupna jest to dodatnia różnica pomiędzy ceną instrumentu bazowego (np. akcji) a ceną wykonania określoną przez emitenta. W przypadku warrantu sprzedaży kwotą rozliczenia jest dodatnia różnica między ceną wykonania a ceną instrumentu bazowego.

Kupujemy warrant kupna na 1 akcję spółki XXX z terminem wygaśnięcia za rok. Aktualna cena spółki XXX wynosi 10 zł, cena warrantu (określana jako premia) wynosi 2 zł, cena wykonania warrantu wynosi 15 zł.

Jeżeli cena rynkowa akcji spółki XXX w dniu wykonania warrantu będzie niższa niż 15 zł, warrant nie zostanie wykonany, a jego posiadacz poniesie stratę w wysokości równej cenie nabycia warrantu, czyli 2 zł.

Jeżeli cena rynkowa akcji spółki XXX w dniu wykonania warrantu będzie wyższa niż 15 zł, ale nie wyższa niż 17 zł, np. 16,5 zł, to niewykonanie warrantu kosztowałoby 2 zł (koszt nabycia warrantu). Jeśli zdecydujemy się na wykonanie warrantu, otrzymamy 1,5 zł (różnica między ceną akcji a ceną wykonania: 16,5 zł - 15 zł = 1,5 zł). Oznaczałoby to stratę w wysokości 0,5 zł (różnica między ceną zakupu warrantu a otrzymaną kwotą: 2 zł - 1,5 zł = 0,5 zł).

Punkt opłacalności ww. inwestycji, czyli moment, w którym kupujący warrant zaczyna zarabiać, powinien być wyższy niż 17 zł (15 zł + 2 zł = 17 zł). Oznacza to, że inwestor zacznie osiągać zysk w momencie, w którym cena instrumentu bazowego przekroczy cenę wykonania warrantu powiększoną o koszt warrantu.

16. WAŻNE INFORMACJE

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilnego. Informacje zawarte w niniejszym materiale nie mogą być traktowane jako usługa doradztwa inwestycyjnego, podatkowego lub jako forma świadczenia pomocy prawnej. Bank BGŻ BNP Paribas S.A. dołożył starań, aby zamieszczone w niniejszym materiale informacje były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Inwestowanie w poszczególne produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, może się wiązać z koniecznością poniesienia opłat i prowizji. Prezentowane wyniki nie uwzględniają tych pozycji i nie gwarantują prezentacji łącznego wyniku dla Klienta.

Szczegółowe informacje na temat opłat i prowizji związanych z daną usługą inwestycyjną, produktem inwestycyjnym i instrumentem finansowym znajdują się w oddziałach Banku BGŻ BNP Paribas S.A., w szczególności w Tabeli opłat i prowizji obowiązującej w Banku.

Inwestowanie w produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, może się wiązać z konsekwencjami podatkowymi. W celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania zysków z inwestycji w instrumenty finansowe Klient powinien zasięgnąć porady profesjonalnego doradcy podatkowego.

Inwestycje w instrumenty finansowe będące w obrocie zorganizowanym są objęte systemem rekompensat inwestorskich, w zakresie określonym w regulacjach Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Zyski z inwestycji w produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych. Bank nie ponosi żadnej odpowiedzialności za skutki podatkowe związane z inwestycją w produkty inwestycyjne, w tym w instrumenty finansowe, w związku z czym podejmując decyzję inwestycyjną, inwestor powinien zasięgnąć porady profesjonalnego doradcy podatkowego w celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania dochodów.

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. może świadczyć usługę doradztwa inwestycyjnego wyłącznie na podstawie podpisanej z Klientem umowy.

Ostateczna decyzja co do zawarcia transakcji, horyzontu inwestycyjnego oraz wielkości zaangażowanych środków należy wyłącznie do Klienta.

Informacje zawarte w niniejszym materiale nie stanowią doradztwa inwestycyjnego, porady inwestycyjnej lub rekomendacji zawarcia transakcji.

Zestawienia zawarte w niniejszym materiale, będące symulacją przyszłych wyników, nie stanowią gwarancji osiągnięcia w przyszłości podobnych wyników z inwestycji. Mechanizm symulacji nie odnosi się do wyników w przeszłości. Scenariusze symulacji mają charakter wyłącznie przykładowy i nie odnoszą się do indywidualnej sytuacji Klienta. Symulacja jest oparta na wynikach brutto, w związku z czym w celu obliczenia rzeczywistego wyniku należy uwzględnić ewentualne opłaty i prowizje związane z inwestycją.

Inwestycje w produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, nie są zobowiązaniem ani nie są gwarantowane przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A. Niezależnie od informacji przekazanych przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A., przed zawarciem każdej transakcji Klient jest zobowiązany do oceny i określenia jej ryzyka, potencjalnych korzyści oraz ewentualnych strat, jak również w szczególności charakterystyki, konsekwencji prawnych i księgowych transakcji, konsekwencji zmieniających się czynników rynkowych oraz w sposób niezależny ocenić, czy jest w stanie sam lub po konsultacjach ze swoimi doradcami podjąć takie ryzyko.

Produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, mogą być denominowane w walucie obcej, w związku z czym rzeczywista wartość inwestycji będzie zależna od zmiany kursów wymiany, które mogą wpływać na zwiększenie lub zmniejszenie wartości instrumentu i ewentualnych zysków.

Inwestycje w produkty inwestycyjne, w tym instrumenty finansowe, są obciążone ryzykiem inwestycyjnym, co oznacza możliwość uzyskania negatywnego wyniku finansowego z tej inwestycji (włącznie z możliwością utraty części lub całości zainwestowanego kapitału). Historyczne wyniki inwestycyjne nie stanowią gwarancji osiągnięcia podobnych wyników inwestycyjnych w przyszłości. Ewentualne zyski mogą ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu wskutek zmian wielkości popytu i podaży na rynku instrumentów finansowych, kursu walutowego, stopy procentowej lub innych czynników rynkowych mających wpływ na wycenę instrumentu.

Transakcje terminowe i pochodne oraz transakcje zamiany działają na podstawie mechanizmu dźwigni finansowej (transakcje lewarowane). Mechanizm ten oznacza, że podstawą do wyliczenia wyniku finansowego inwestycji (zysku, względnie straty z zainwestowanego kapitału) jest wielokrotność zainwestowanego kapitału. Zysk lub strata z inwestycji może więc wielokrotnie przekroczyć kwotę zainwestowanego kapitału. Wielkość zysku lub straty zależy od stopnia dźwigni finansowej.

Wartość transakcji i wynik finansowy inwestycji zależą od kursu wymiany walut, który jest zmienny. Zmienność kursu wymiany wynika ze zmienności popytu i podaży na waluty na rynkach finansowych, na który wpływ mogą mieć m.in. sytuacja polityczno-gospodarcza, zmiana parametrów makroekonomicznych, poziom inflacji i oceny ryzyka inwestycji.

Wartość transakcji oraz zysku z inwestycji zależy od wartości stopy procentowej, która jest zmienna. Zmienność stopy procentowej wynika ze zmienności ceny pieniądza na rynkach finansowych, przy uwzględnieniu w szczególności sytuacji polityczno-gospodarczej, zmiany parametrów makroekonomicznych, poziomu inflacji i oceny ryzyka inwestycji.

Wartość transakcji i wynik finansowy inwestycji zależą od cen towarów bazowych, które są zmienne. Zmienność cen towarów wynika ze zmienności popytu i podaży na rynkach finansowych, na które wpływ mogą mieć m.in. sytuacja polityczno-gospodarcza, zmiana parametrów makroekonomicznych, poziom inflacji i oceny ryzyka inwestycji.

Powielanie bądź publikowanie niniejszego materiału lub jego części bez pisemnej zgody Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest zabronione.

Bank zwraca uwagę, że może zaistnieć sytuacja, szczególnie w przypadku tzw. interwencji produktowej regulatora, że niektóre z wyżej wymienionych produktów będą czasowo lub bezterminowo wycofane z oferty.

